

Ársreikningur 2024

Ársreikningur 2024

Skýrsla stjórnar um starfsemi sjóðsins á árinu 2024

Skýrsla stjórnar	91
Áritun óháðs endurskoðanda	98

Ársreikningur 2024

Yfirlit um breytingu á hreinni eign	102
Efnahagsreikningur	103
Sjóðstreymi	104
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu sameignardeildar	105
Skýringar	106
Kennitölur - Fimm ára yfirlit	148

Deildaskiptur ársreikningur 2024

Deildarskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign	153
Deildaskiptur efnahagsreikningur	154
Deildaskipt sjóðstreymi árið 2024	155

Annual Report 2024

Report of the Board of Directors 2024	159
Independent Auditor's Report	168
Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments ..	172
Balance Sheet	173
Statement of Cash Flows	174
Statement of Actuarial Position	175
Financial Indicators	176

Skýrsla stjórnar um starfsemi Lífeyrissjóðs verzlunarmanna árið 2024

Inngangur

Skýrslu stjórnar með ársreikningi er ætlað að gefa greinargott yfirlit um starfsemi Lífeyrissjóðs verzlunarmanna (LV) til viðbótar upplýsingum sem fram koma í ársreikningi sjóðsins fyrir árið 2024. Henni er þannig ætlað að gefa hagaðilum fyllri mynd af starfsemi sjóðsins. Þar er m.a. horft til núverandi og væntanlegra sjóðfélaga, aðildarsamtaka sjóðsins, stjórnvalda og útgefenda verðbréfa.

Efnistöð taka mið af gildandi reglum um ársreikninga^[1] lífeyrissjóða og ákvæðum laga um ársreikninga^[2]. Við gerð skýrslu stjórnar og árs- og sjálfbæriskýrslu er lögð áhersla á samþættingu^[3] fjárhagslegra upplýsinga og sjálfbærniupplýsinga. Markmiðið er að gefa glögg og upplýsandi yfirlit og til nánari upplýsinga er um ýmsa þætti vísað til meðfylgjandi árs- og sjálfbæriskýrslu LV fyrir árið 2024 og til nánari umfjöllunar í ársreikningi.

Varðandi yfirlit yfir nokkra mikilvæga þætti í innri starfsemi LV og ytra starfsumhverfi er vísað til stiklna úr starfsemi LV í inngangskafla árs- og sjálfbæriskýrslu sjóðsins.

Um nokkra mikilvæga þætti í rekstri sjóðsins á árinu 2024

Árið 2024 var í aðalatriðum hagfellt fyrir rekstur LV. Eignasöfn sjóðsins í sameign og séreign skiluð öll jákvæðri raunávöxtun, eins og fram kemur í árs og sjálfbæriskýrslu sjóðsins. Þá var vöxtur í lífeyrisgreiðslum og iðgjaldagreiðslum sjóðfélaga til sjóðsins og vöxtur í eignasöfnum.

- Eignasöfn LV stækkuðu á árinu og nema nú samtals 1.458 milljörðum. Eignasafn sameignadeildar nam í árslok 2024 1.421 milljarði, samanborið við 1,257 milljarða árið áður. Þá námu eignasöfn séreignadeilda 37 milljörðum, samanborið við 31 milljarð árið áður.
- Tryggingafræðileg staða sameignadeildar styrktist á árinu og er nú -4,3% samanborið við -6,8% árið áður.
- Lífeyrisgreiðslur úr sameign námu 39,0 milljörðum sem voru greiddar til 26.076 sjóðfélaga. Á síðasta ári fjölgaði sjóðfélögum á lífeyri um 7,7% og greiðslur jukust um 17,5%.
- Breytingar á samþykktum LV sem tóku gildi um áramótin 2022/2023 og voru viðbrögð við spám um hækkandi lífaldur sjóðfélaga voru staðfestar lögmætar með dómi Hæstaréttar í nóvember 2024 í máli nr. 11/2024.
- Áfram var haldið við að þróa lífeyris- og lánaafurðir og auka þjónustu og upplýsingagjöf til sjóðfélaga m.a. með þróun stafrænnar þjónustu, lífeyrisráðgjafar og nýjum lánategundum fyrir fyrstu íbúðakaupendur.

Um rekstrarniðurstöður og áherslur varðandi sjálfbærni í starfsemi LV

Efnahagur

Meginstarfsemi LV lýtur að rekstri réttindakerfis sameignardeildar, séreignardeildar og umsýslu fimm eignasafna, þ.e. sameignardeildar og fjögurra ávöxtunarleidda séreignar. Nánar er gerð grein fyrir þessu í kafla II um lífeyrisafurðir sjóðsins, kafla III um eignasöfn og í yfirliti þróunar nokkurra lykiltalna í rekstri, sjá kafla I um starfsemi, í árs- og sjálfbæriskýrslu sjóðsins.

Afkoma eignasafns sjóðsins árið 2024 var talsvert betri en árið á undan. Þó voru talsverðar sveiflur á mörkuðum. Árið einkenndist af þrálátri verðbólgu framan af og háu vaxtastigi. Verð hluta- og skuldabréfa hélst lágt framan af ári og ávöxtunarkrafa hélst há. Stríðsátök í Úkraínu og nú undir lok árs í Miðausturlöndum skapa áframhaldandi óvissu og þrýsting á verð á hrávöru- og orkumörkuðum. Viðsnúningur varð á hlutabréfamörkuðum undir lok árs og skiluðu eignasöfn sameignardeildar og séreignardeildar jákvæðri raunávöxtun. Nánari upplýsingar er að finna í kafla III um eignasöfn, verðbréfamarkaði og þróun þeirra.

Fjárfestingartekjur og rekstrarkostnaður Samanlagðar hreinar fjárfestingartekjur allra eignasafna námu 161.979 m.kr. en voru 102.958 m.kr. árið áður. Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunar-kostnaður, nam 1.877 m.kr. en var 1.718 m.kr. árið áður. Rekstrarkostnaður í hlutfalli af meðalstöðu eigna var 0,14% og breyttist ekki milli ára. Fjöldi stöðugilda á árinu var 60,6 samanborið við 57,6 stöðugildi árið áður. Heildarfjárhæð launa nam 1.000,3 m.kr., og launatengd gjöld voru 256,0 m.kr. Árið áður námu laun 920,3 m.kr. og launatengd gjöld voru 223,9 m.kr.

Sameignardeild Sameignardeildin er stærsta eignasafn lífeyrissjóðsins og námu eignir hennar um 1.421 milljarði króna í árslok samanborið við 1.257 milljarða árið áður. Hrein nafnávöxtun deildarinnar var 12,4%, samanborið við 8,6% nafnávöxtun árið áður. Að teknu tilliti til verðbólgu var hrein raunávöxtun 7,3%, samanborið við 0,5% raunávöxtun árið 2023. Langtímaraunávöxtun er eftir sem áður góð eða 3,3% meðalávöxtun sl. 5 ár, 4,6% fyrir sl. 10 ár og 3,8% sl. 20 ár.

Þróun tryggingafræðilegrar stöðu reyndist hagfelld á árinu. Í árslok var hún neikvæð um 4,3% samanborið við 6,8% neikvæða stöðu árið áður. Hér vegur þýngst góð raunávöxtun á liðnu ári.

Ávöxtunarleiðir í séreignardeildum eru fjórar. Þrjár þeirra, Ævileið I, II og III, mynda ævilínu með mismunandi áhættustig og sú fjórða er Verðbréfaleið sem fylgir sömu fjárfestingarstefnu og sameignardeild. Hún hefur ekki verið opin fyrir nýjum samningum frá árinu 2017.

Nafnávöxtun allra ávöxtunarleiða séreignar var jákvæð á árinu. Ævileiðir I, II og III hafa nú verið starfræktar í sjö almanaksár og nemur fimm ára meðaltalsnafnávöxtun 8,6% fyrir Ævileið I, 6,6% fyrir Ævileið II, 4,4% fyrir Ævileið III og 9,6% fyrir Verðbréfaleið.

Eignasöfn séreignadeilda hafa vaxið undanfarin ár og námu í árslok 37,1 milljarði samanborið við 31,0 milljarða árið áður.

Lífeyrisafurðir Lífeyrisafurðir sjóðsins samanstanda af réttindum í sameignardeild og séreignardeildum (almenn séreign og tilgreind séreign). Þá er þjónusta, upplýsingagjöf og ráðgjöf óaðskiljanlegur þáttur lífeyrisafurða sjóðsins.

Vöxtur iðgjalda til sameignardeildar, fjölgun virkra sjóðfélaga og einstaklinga á lífeyri hélt áfram á árinu. Greiðslur til deildarinnar námu 46,5 milljörðum samanborið við 44,3 milljarða árið áður. Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 37.259 og fjölgaði úr 37.152 frá árinu áður á sama tíma og meðalfjöldi einstaklinga á lífeyri fjölgaði í 26.076, samanborið við 24.222 árið áður. Þá fjölgar sífellt þeim einstaklingum á lífeyri sem hafa áunnið sér umtalsverð réttindi. Greiddur lífeyrir úr sameignadeild nam 39,0 milljörðum samanborið við 33,2 milljarða árið áður og leiðir það m.a. til þess að hlutfall lífeyrisgreiðslna af iðgjöldum, svonefnd lífeyrisbyrði sameignardeildar, hækkaði í 83,6% árið 2024 samanborið við 74,7% árið áður.

Umhverfi og aðferðafræði sjálfbærni almennt

Lífeyrissjóðurinn hefur undanfarin ár lagt aukna áherslu á greiningu umhverfisþátta, annarra sjálfbærniþátta og áhrif þeirra á eignasöfn sjóðsins. Með því er verið að fylgja eftir áherslum stjórnar sem fram koma m.a. í sjálfbærnistefnu sjóðsins sem samþykkt var í janúar 2025 og stefnu um ábyrgar fjárfestingar sem og í nýlegri löggjöf sem snýr m.a. að áhættugreiningu og upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu starfsemi lífeyrissjóða.

Kolefnisspor Á árinu var unnið að greiningu á kolefnisspori eignasafna sjóðsins. Greiningunni er lokið að hluta og fyrirbyggjandi niðurstöður eru birt í kafla IV um ábyrgar fjárfestingar í árs- og sjálfbærnisráðgjöf, þar sem nú er að finna auknar upplýsingar í þessu sambandi. Viðbúið er að sú þróun haldi áfram á komandi árum og nái til fleiri umhverfisþátta og félagslegra þátta sem varða eignasöfn sjóðsins.

Undanfarin ár hefur verið lögð áhersla á að auka þekkingu og færni innan sjóðsins á þessu sviði. Liður í því er uppbygging gagnasafna sem nýtast við greiningu fjárfestingarkosta og mögulegum ávinningi þess að tengja stýringu eignasafna með markvissum hætti við sjálfbærnimarkmið og staðla. Þá er áfram lögð áhersla á að þróa árs- og sjálfbærnisráðgjöf sjóðsins í takt við staðla um samþætta skýrslugerð. Í því felst að samþætta í auknum mæli umfjöllun um fjárhagslegar upplýsingar og sjálfbærniþætti, í takt við þróun reglna og viðmiða á þessu sviði.

Markmið með ábyrgum fjárfestingum Markmið LV er að hámarka langtímaávöxtun eignasafna sjóðsins að teknu tilliti til áhættu í þágu hagsmuna sjóðfélaga, en um leið lætur LV sig varða hvernig fjármunatekjur sjóðsins verða til. Í stefnu LV um ábyrgar fjárfestingar er aðferðarfræðinni nánar lýst sem og í kafla IV um ábyrgar fjárfestingar í árs- og sjálfbærnisráskýrslu hér að framan. Lífeyrissjóðurinn greinir sjálfbærniáhættur samhliða hefðbundnum greiningum á fjárhagslegum mælikvörðum. Þannig er leitast við að ná fram sem bestri áhættuleiðréttri ávöxtun á hverjum tíma miðað við þær upplýsingar og forsendur sem liggja fyrir. Meðal helstu áskorana í þeim efnum er aðgengi að góðum gögnum og beiting þeirra við ákvarðanatöku. Miklar framfarir hafa orðið á árinu í gagnagæðum með tilkomu samræmds regluverks um upplýsingagjöf á sviði sjálfbærni og flokkunarreglugerðar Evrópusambandsins fyrir sjálfbærar fjárfestingar.

Samhliða greiningum á sjálfbærniáhættuþáttum í samræmi við stefnu LV um ábyrgar fjárfestingar er unnið eftir stefnu stjórnar frá 2021 um útilokun tiltekinna fjárfestingakosta úr eignasöfnum.

Eigendahlutverk LV Lífeyrissjóðurinn hefur undanfarin misseri lagt aukna áherslu á framkvæmd eigendahlutverks sjóðsins. Liður í því var að fylgja eftir uppfærslu stjórnar á hluthafastefnu sjóðsins í árslok 2023. Í stefnunni er fjallað um atriði sem sjóðurinn leggur áherslu á gagnvart þeim félögum sem hann fjárfestir í og þeim félögum sem hann tekur til skoðunar sem fjárfestingarkosti. Meðal áhersluatriða við uppfærsluna eru ýmis atriði sem varða sjálfbærniþætti svo sem hlutverk tilnefninganefnda og stjórnarkjör, ítarlegri ákvæði um starfskjarastefnur, reglur um viðskipti tengdra aðila og stefnu fyrirtækja í loftslagsmálum. Framangreindar stefnur má finna á vef sjóðsins.

Að mæta nýjum lagakröfum Vinna við innleiðingu evrópsks regluverks um ábyrgar fjárfestingar og sjálfbærni hélt áfram á árinu, svo sem EU Taxonomy (flokkunarreglur fyrir sjálfbæra starfsemi fyrirtækja) og SFDR (upplýsingar um meðferð sjálfbærniáhættu í eignasöfnum). Þá er frekari reglna að vænta og fylgist stjórn með þeirri þróun. Allar sjóðsdeildir LV, sameignadeild og ávöxtunarleiðir séreignardeildar, eru skilgreindar sem 6. gr. leiðir í samræmi við SFDR.

Hvað sjálfbærniupplýsingar (UFS; umhverfisþættir, félagslegir þættir og stjórnarhættir) í rekstri sjóðsins varðar er vísað til kafla IV um ábyrgar fjárfestingar, VI um stjórnarhætti og VII um sjálfbærni í starfsemi LV.

Samfélag

Aukin áhersla á samfélagslega þætti telst til nokkurra nýmæla hjá lífeyrissjóðum hérlendis sem og víða erlendis og er liður í aukinni áherslu á sjálfbærni í rekstri og stýringu eignasafna almennt.

LV fylgist með þessari þróun og lagar starfsemi sína að henni. Hér skiptast verkefni nokkuð á milli beins rekstrar LV annars vegar og áhrifa eignasafna á samfélagslega þætti hins vegar.

Rekstur Hvað beinan rekstur LV varðar felst áhersla á samfélagslega þætti einkum í uppbyggingu mannauðs og fyrirtækjabrag sjóðsins. Eins og fram kemur í umfjöllun um viðskiptalíkan sjóðsins í kafla I í árs- og sjálfbærnisráskýrslu er mannauður veigamikil stoð í starfseminni. Á árinu var fylgt eftir markaðri stefnu um að þróa og efla áfram mannauð LV með áherslu á fræðslu, starfsþróun, úrvinnsluverkefnum úr niðurstöðum reglulegra mannauðsmælinga og umbótum á starfsaðstöðunni. Umfjöllun um þessa þætti er að finna í kafla VII um sjálfbærni í starfsemi, í árs- og sjálfbærnisráskýrslu.

Lífeyrisafurðir Lífeyrisafurðir sjóðsins skipta máli þegar kemur að félagslegum þáttum. Víðtæk þátttaka launþega og sjálfstætt starfandi aðila í samtryggingarkerfi lífeyrissjóða er til þess fallinn að bæta lífskjör eftir starfslok. Iðgjald í lífeyrissjóð hefur hækkað og tryggir það hærri ævilangan lífeyri og áfallalífeyri. Á liðnu ári var áfram lögð áhersla á að tala um lífeyrismál á mannamáli þannig að sjóðfélagar eigi auðvelt með að skilja lífeyrisafurðirnar og nýta þær sem best í sína þágu. Nú hafa sjóðfélagar aðgang að lífandi yfirliti á „mínunum

siðum“ þar sem þeir geta ávallt sótt nýjustu upplýsingar um lífeyrisréttindi sín og sparnað. Þá hefur verið áframhaldandi áhersla á ráðgjöf og upplýsingamiðlun um lífeyrismál. Sjóðfélagar geta nú bókað sig í ráðgjöf og hefur það mikið verið nýtt og er stefnt að því að halda áfram á þeirri vegferð á komandi árum.

Eignasöfn Sögulega séð hafa lífeyrissjóðir og flestir aðrir stofnanafjárfestar einkum lagt áherslu á ávöxtun eigna að teknu tilliti til áhættu, áhættu sem einkum er metin í ljósi væntra sveiflna í ávöxtun. Undanfarin misseri hefur áhersla verið aukin á samfélagslega þætti tengda stýringu eignasafna. LV fylgist með þeirri þróun og vinnur að því að byggja upp þekkingu og færni í þeim efnum.

Liður í aðgerðum varðandi félagslega þætti er stefna LV um útilokun fjárfestingarkosta úr eignasöfnum sem samþykkt var árið 2021. Meðal útilokaðra fjárfestingarkosta eru fyrirtæki sem brjóta gegn viðmiðum UN Global Compact. Þessi fyrirtæki brjóta gegn viðmiðum Sameinuðu þjóðanna um mannréttindi og grundvallar-réttindi starfsfólks, til að mynda varðandi frjálsa aðild að félögum, gerð kjarasamninga, þvingað vinnuafli og misnotkun barna sem vinnuafli. Áfram verður fylgst með þróun laga og annarra þátta á þessu sviði.

Stefnumið og reglur LV um stjórnarhætti

Stefnumótun Árið 2021 vann stjórn ásamt stjórnendum að stefnumótun sjóðsins til ársins 2030. Í þeirri vinnu var mörkuð framtíðarsýn og leiðarljós í takt við fyrirliggjandi gildi sjóðsins (e. values). Vinna þessi grundvallast á hlutverki LV eins og það er markað í lögum og samþykktum sjóðsins, samhliða því sem lögð er áhersla á framsýni í rekstri hans. Með því er stefnt að því að efla starfsemi hans til lengri tíma litið og búa hann sem best undir viðfangsefni í ört breytilegu starfsumhverfi.

Stjórnarhættir Stjórn leggur áherslu á að fylgja eftir reglum og viðurkenndum viðmiðum varðandi stjórnarhætti. Liður í því er skilvirkt skipurit, liðsheild, viðeigandi innri reglur, innra eftirlit og aðhald frá innri og ytri endurskoðun sem og hagaðilum. Eftirfylgni felst m.a. í aukinni áherslu á upplýsingagjöf sem birtist í skýrslu stjórnar, árs- og sjálfbærnisráðgjöf og með viðvarandi upplýsingagjöf sjóðsins. Þá framkvæmir stjórn reglulega mat á starfsháttum stjórnar.

Stjórn samþykkti í janúar 2025 nýja sjálfbærnistefnu fyrir sjóðinn sem nær til starfseminnar í heild, þ.e. rekstrar, lífeyrisafurða og eignasafna. Þá voru siða- og samskiptareglur sjóðsins yfirfarnar og samþykkti stjórn uppfærðar reglur í febrúar 2025. Á árinu er stefnt að því að setja reglur um varnir gegn mútum og spillingu í samræmi við viðurkennd viðmið og meta þörf fyrir gerð stefnu um nýtingu gervigreindar í starfsemi sjóðsins. Þá er hafin vinna við gerð tvöfaldrar mikilvægisgreiningar fyrir starfsemi sjóðsins eins og nánar er gerð grein fyrir hér á eftir, í þeim tilgangi að byggja betri grunn fyrir forgangsröðun mikilvægra verkefna í rekstri sjóðsins.

Nánari upplýsingar varðandi stjórnarhætti í starfsemi LV er að finna í ítarlegri stjórnarháttaryfirlýsingu sem fylgir kafla VII í árs- og sjálfbærnisráðgjöf og í kafla V um áhættustýringu og kafla VI um stjórnarhætti og stjórnun.

Viðskiptalíkan LV

Viðskiptalíkan sjóðsins byggir á því meginhlutverki hans, samkvæmt framangreindum lögum og samþykktum sjóðsins, að

- taka við iðgjöldum sjóðfélaga sem mynda grundvöll réttinda.
- ávaxta eignir sjóðsins í sameignar- og séreignardeildum.
- greiða út ævilangan lífeyri vegna starfsloka, áfallalífeyri í formi örorkulífeyris til sjóðfélaga og barna þeirra, sem og maka- og barnalífeyri vegna fráfalls sjóðfélaga.
- greiða út séreignarsparnað vegna aldurs, örorku eða fráfalls.

Þá veitir LV sjóðfélögum sínum einnig lán í formi fasteignaveðlána í samræmi við lánareglur á hverjum tíma.

Viðskiptalíkan LV byggir á fyrirmyndum í leiðbeiningum „Integrated Reporting Framework“, sjá nánar umfjöllun í kafla I um starfsemi LV. Þar eru auðlindir sem sjóðurinn vinnur úr flokkaðar í sex flokka; fjármagn, mannauð, samfélag, náttúru og umhverfi, óefnislegar eignir og efnislegar eignir. Dregnir eru fram þeir þættir í starfseminni sem miða að því að skapa virði fyrir sjóðfélaga, þ.e. fjárfestingarstarfsemi, rekstur og þjónusta, lífeyrir og séreign, sem og reglur, stefnur og önnur viðmið. Þá er leitast við að gera grein fyrir virðisauka starfseminnar eftir auðlindum.

Frá árinu 2020 hefur LV unnið að því að tengja rekstur við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna og birt tilvísun í þau í árs- og sjálfbærnisráðgjöf. Fallið er frá upplýsingagjöf um þá tengingu í árs- og sjálfbærnisráðgjöf fyrir árið 2024. Það stafar af því að nú er unnið að því að greina nánar fýsileika slíkrar tengingar og undirbyggja hana betur með tilvísun til gagna. Þeirri vinnu er enn ekki lokið en stefnt er að því að verkinu ljúki fyrir árslok 2025. Á þeim grunni verður tekin ákvörðun um hvort og með hvaða hætti heimsmarkmiðin verða nýtt í þessu skyni í rekstri sjóðsins og við upplýsingagjöf.

Haghaifar og mikilvægisgreining

Um haghafa LV

Frá því LV hóf að gefa út sjálfbærnisráðgjöf árið 2019 hefur sjóðurinn framkvæmt og upplýst um niðurstöður úr haghafagreiningu. Haghaifar hafa verið skilgreindir sem einstaklingar, hópar eða lögaðilar sem verða fyrir áhrifum af starfsemi LV og geta haft áhrif á starfsemi sjóðsins. Greining haghafa auðveldar sjóðnum að vinna að og gæta þeirra hagsmuna sem honum er falið að sinna. Á árinu 2024 var haldið áfram að vinna að því að efla samskipti við haghafa með sérstaka áherslu á sjóðfélaga, iðgjaldagreiðendur og starfsfólk eins og nánar er gerð grein fyrir í kafla I um rekstur LV. Haldið verður áfram á þeirri vegferð.

Um mikilvægisgreiningu

Eins og fram kemur hér að framan er hafin vinna hjá sjóðnum við gerð tvöfaldrar mikilvægisgreiningar fyrir starfsemi sjóðsins þar sem mat er lagt á hvaða þættir tengdri sjálfbærni skipta mestu máli með tilliti til; áhættu og tækifæra annars vegar og áhrif sjóðsins hins vegar á umhverfisþætti, samfélagsþætti og stjórnarhætti. Ráðgert er að byggja á aðferðafræði CSRD sem er tilskipun ESB um sjálfbærniupplýsingar og ESRS sem eru staðlar fyrir greiningu og upplýsingar um sjálfbærni, settir á grundvelli CSRD. Niðurstaða slíkrar greiningar er til þess fallin að styðja við forgangsröðun mikilvægra verkefna í rekstri sjóðsins.

UFS mælingar

Í kafla VII um sjálfbærni í starfsemi LV, í árs- og sjálfbærnisráðgjöf eru upplýsingar um UFS þætti (Umhverfisþættir – Félaglegir þættir – Stjórnarhættir). Þær upplýsingar eru annars vegar settar fram í almennri umfjöllun og hins vegar í töflum. Í skýrslum undanfarinna ára hefur upplýsingagjöfin einkum byggt á leiðbeiningum GRI (Global Reporting Initiative). Í skýrslunni fyrir árið 2024 er nú stuðst við nýlega sjálfbærniastaðla ESB sem gefnir eru út á grundvelli CSRD. Þá eru ýmsar UFS upplýsingar og nánari umfjöllun í öðrum köflum skýrslunnar, þar á meðal í kafla IV um ábyrgar fjárfestingar.

Áhætta og óvissa

Varðandi áhættu og óvissuþætti í starfsemi LV vísast til ítarlegra skýringa í skýringum 19–23 við ársreikning sjóðsins og kafla V um áhættustýringu í árs- og sjálfbærnisráðgjöf.

Um dómsmál vegna samþykktabreytinga sem varða viðbrögð við hækkandi lífaldri sjóðfélaga

LV hefur áður gert ítarlega grein fyrir breytingum á samþykktum sjóðsins sem tóku gildi í ársbyrjun 2023 og vörðuðu breytingar á réttindakerfi sameignadeildar til að bregðast við hækkandi lífaldri sjóðfélaga og framtíðarspám um áframhaldandi hækkun lífaldurs.

Breytingarnar voru samþykktar af stjórn og í framhaldi af því af fulltrúaráði LV á ársfundi í mars 2022 og hlutu samþykki fjármála- og efnahagsráðherra í framhaldi af því.

Á vormánuðum 2023 var höfðað mál á hendur LV vegna samþykktabreytinganna og krafðist ógildingar á ákvæði sem varðar breytingu á áunnum réttindum sjóðfélaga. Í dómi héraðsdóms Reykjavíkur nr. E-1722/2023 sem kveðinn var upp 30. nóvember 2023 var fallist á kröfur stefnanda þar sem krafist var ógildingar á tilteknu ákvæði samþykktabreytinganna.

Kjarni breytinganna árið 2023 felst í því að áunnin réttindi sjóðfélaga í sameignardeild voru umreiknuð þannig að mánaðarlegar greiðslur lækkuðu mismikið eftir aldri. Markmiðið var að mæta hækkandi lífaldri sjóðfélaga þar sem spáð er að ævi yngri sjóðfélaga lengist meira en þeirra sem eldri eru. Þessi spá endurspeglast í lífslíkutöflum sem gefnar eru út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga og staðfestar af fjármála- og efnahagsráðherra.

Samþykktabreytingarnar voru vandlega undirbúnar af stjórnendum og stjórn LV í samráði við tryggingastærðfræðing sjóðsins og lögmannsstofur, sem og með samtali við stjórnvöld. Markmiðið var að virða eðli lífeyrisréttinda sem eignaréttinda, gæta jafnræðis, meðalhófs og annarra lagalegra skilyrða. Í því sambandi var litið til þess að vænt meðalævi lengist meira hjá þeim sem yngri eru en þeim sem eldri eru.

Hæstiréttur dæmdi LV í vil

Dómi héraðsdóms var áfrýjað í desember 2023 til Landsréttar en fór beint til Hæstaréttar á grundvelli áfrýjunarleyfis dómsins.

Það er skemmt frá því að segja að Hæstiréttur staðfesti, með dómi 27. nóvember 2024, lögmati þeirra breytinga sem gerðar voru á samþykktum Lífeyrissjóðs verzlunarmanna (LV) árið 2022 til að mæta hækkandi lífaldri sjóðfélaga. Dómstóllinn hafnaði með því kröfu um ógildingu á breytingum á tilteknum ákvæðum samþykktanna sem ráðist var í vegna þessa.

Það er mat stjórnar að dómurinn hafi mikilvægt og sterkt fordæmisgildi. Í dómnum kemur m.a. fram að heildargreiðslur til allra sjóðfélaga hafi lækkað hlutfallslega jafn mikið vegna nýs reiknigrunns um lífslíkur.

Vísað var til þess að yngri árgangar kæmu til með að ná hærri aldri og þar af leiðandi njóta ævilangs lífeyris til lengri tíma. Þannig var fallist á það með lífeyrissjóðnum að breytingarnar væru til þess fallnar að eldri sjóðfélagar tækju ekki á sig hluta af skuldbindingum yngri sjóðfélaga sem hefði orðið raunin ef áunnum rétti til mánaðarlegs ellilífeyris hefði verið breytt hlutfallslega jafnt. Þá var það mat dómsins að samþykktabreytingarnar styddust þannig við málefnaleg sjónarmið. Hæstiréttur tók í þessu sambandi einnig fram:

„... ef engar breytingar hefðu verið gerðar á áunnum mánaðarlegum ellilífeyri sjóðfélaga eða hann lækkaður hlutfallslega jafnt hefðu áætlaðar lífeyrisskuldbindingar sjóðsins vegna yngri árganga sjóðfélaga í reynd orðið hlutfallslega meiri en vegna þeirra eldri. Í því sambandi verður að hafa í huga að lífslíkur sjóðfélaga eru sá þáttur sem vegur hvað þyngst í mati á tryggingafræðilegri stöðu lífeyrissjóða“

Í dómsorði kemur fram að Lífeyrissjóður verzlunarmanna sé sýkn af kröfum stefnanda.

Dómurinn hefur ekki áhrif á lífeyrisgreiðslur

Þar sem samþykktabreytingar, sem staðfestar voru lögmetar með dómi Hæstaréttar, komu að fullu til framkvæmda í ársbyrjun 2023 hefur dómurinn hvorki áhrif á réttindi sjóðfélaga eða lífeyrisgreiðslur.

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að ársreikningur Lífeyrissjóðs verzlunarmanna gefi glögga mynd af rekstrarafkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2024, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hans þann 31. desember 2024. Jafnframt er það álit okkar að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra veiti glögggt yfirlit yfir þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans í árslok og lýsi helstu áhættuþáttum sem lífeyrissjóðurinn býr við. Frekari upplýsingar sem tengjast áhættustýringu má finna í skýringum 19–23 í ársreikningnum og kafla V í árs- og sjálfbæriskýrslu.

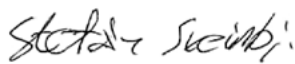
Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs verzlunarmanna hafa í dag farið yfir ársreikning sjóðsins fyrir árið 2024 og staðfesta hann með undirritun sinni. Ársreikningurinn verður lagður fram og kynntur á næsta ársfundi sjóðsins.

[1] Reglur um ársreikninga lífeyrissjóða, nr. 335/2015, með síðari breytingum, 50. gr., útgefnum af Fjármálaeftirlitinu (nú Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands).

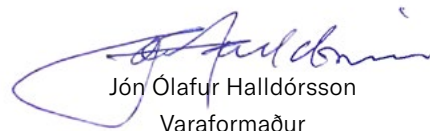
[2] Lög um ársreikninga nr. 3/2006, með síðari breytingum. Einkum grein 65, 66 og 66, b til E.

[3] Hér er stuðst við leiðbeiningar "Integrated Reporting" um samþætta skýrslugerð.

Reykjavík, 20. febrúar 2025
Stjórn Lífeyrissjóðs verzlunarmanna

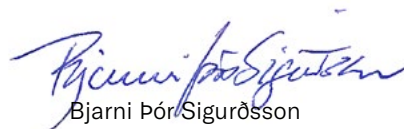
Stefán Sveinbjörnsson
Stjórnarformaður

Jón Ólafur Halldórsson
Varaformaður

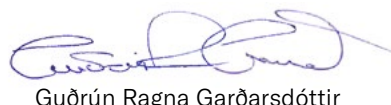
Árni Stefánsson

Bjarni Þór Sigurðsson

Guðmunda Ólafsdóttir

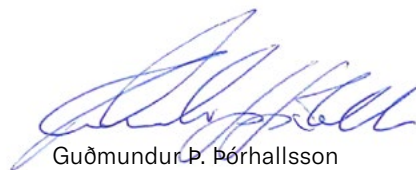
Guðrún Ragna Garðarsdóttir

Helga Inghólfssdóttir

Sigrún Helgadóttir

Guðmundur Þ. Þórhallsson
Framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs verzlunarmanna

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Lífeyrissjóðs verzlunarmanna fyrir árið 2024. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit yfir breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sjóðsins 31. desember 2024 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2024, í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins um ársreikninga lífeyrissjóða og lög nr. 3/2006 um ársreikninga.

Álitið er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sjóðnum í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Samkvæmt bestu vitund okkar og skilningi lýsum við yfir að við höfum ekki veitt neina óheimila þjónustu samkvæmt 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014 og að við erum óháð sjóðnum við endurskoðunina.

Við vorum fyrst kjörin endurskoðendur á ársfundi sjóðsins þann 28. mars 2023 og höfum verið endurskoðendur sjóðsins samfelld síðan þá.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun ársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á ársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur

Mat fjárfestinga

Bókfært verð fjárfestinga nam 1.430 ma.kr. eða 98,0% af heildareignum þann 31. desember 2024 (2023: 1.273 ma.kr.). Vísað er til skýringa 2.7 og 9 – 12 um fjárfestingar.

Meðal fjárfestinga eru hlutabréf, hlutdeildarskírteini og skuldabréf. Sjóðurinn setur sér fjárfestingarstefnu þar sem meðal annars er fjallað um samsetningu verðbréfa og vikmörk einstakra eignaflokka.

Fjárfestingarnar eru ýmist færðar á gangvirði, upphaflegri kaupkröfu eða samkvæmt virðisaðferð, þar sem breytur byggja á markaðsupplýsingum og ytri gögnum. Vegna umfangs og mikilvægis fjárfestinga og að hluti þeirra er færður á ytra matsvirði þá er mat þeirra lykilþáttur í endurskoðuninni.

Mat á lífeyrisskuldbindingu

Lífeyrisskuldbinding samtryggingadeildar nam 2.255 ma. kr. í árslok 2024 (2023: 2.105 ma.kr.). Endurmetnar eignir umfram heildarskuldbindingar sjóðsins námu -96 ma.kr. í árslok 2024 eða -4,3% af skuldbindingum (2023: -142 ma. kr. eða -6,8% af skuldbindingum). Vísað er í yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringu 16.

Tryggingafræðileg staða segir til um getu sjóðsins til að standa við lífeyrisskuldbindingar sínar. Útreikningurinn er framkvæmdur af óháðum tryggingastærðfræðingi og byggir á forsendum sem gefnar hafa verið út af Félagi Íslenskra Tryggingastærðfræðinga og samþykktar af Fjármálaráðuneyti. Vegna mikilvægis tryggingafræðilegrar stöðu sjóðsins er lífeyrisskuldbinding lykilatriði í endurskoðuninni.

Viðbrögð í endurskoðuninni

Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að staðfesta matsvirði fjárfestinga. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:

- Aflað var upplýsinga um fjárfestingarferilinn og aðferðafræði og forsendur við mat eigna.
- Staðfest var gengi á úrtaki skráðra verðbréfa með aðstoð gagnaveitna.
- Metnar voru aðferðir og útreikningur sjóðsins á óskráðum fjárfestingum.
- Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi okkar á verðmæti úrtaks skuldabréfa sem færð eru á gangvirði eða haldið til gjalddaga.
- Skýringar í ársreikningi vegna fjárfestinga voru yfirfarnar, þar á meðal stigskipting gangvirðis.

Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að leggja mat á þær forsendur sem tryggingastærðfræðingur notar við mat á lífeyrisskuldbindingu. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:

- Við lögðum mat á óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings.
- Aflað var upplýsinga um verklag við útreikninga tryggingastærðfræðings.
- Farið var yfir verklag sjóðsins við endurútreikning tryggingafræðilegrar skuldbindingar og tryggingafræðilegt endurmat verðbréfa.
- Eftirlit sjóðsins við skoðun á réttindum sjóðfélaga var yfirfarið.
- Framkvæmdir voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar, forsendum og niðurstöðum.
- Við yfirforum yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringu 16 í ársreikningi og staðfestum að framsetning væri í samræmi við reglur.
- Við framkvæmdum endurútreikning á úrtaki á tryggingafræðilegu endurmati verðbréfa.

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru upplýsingar í ársskýrslu að undanskildum ársreikningi og áritun okkar á hann.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningnum ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ársskýrslan liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við munum fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins um ársreikninga lífeyrissjóða og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sjóðsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.

- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og framkvæmdastjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert sjóðinn órekstrarhæfan.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal alla verulega annmarka á innra eftirliti sem við greinum við endurskoðun okkar.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða aðgerða við höfum gripið til að eyða áhættu eða varúðarráðstafanir til að bregðast við henni.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar veða þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Hrafnhildur Helgadóttir,
endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun ársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 20. febrúar 2025
KPMG ehf.

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2024

	Skýr.	2024	2023
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		13.982.241	13.172.136
Iðgjöld launagreiðenda		36.153.921	34.264.007
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(106.147)	(64.171)
		<u>50.030.015</u>	<u>47.371.972</u>
Sérstök aukaframlög	3	585.464	568.460
		<u>50.615.479</u>	<u>47.940.432</u>
Lífeyrir			
	4		
Heildarfjárhæð lífeyris	4.1.	40.336.288	34.461.017
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		308.712	293.545
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	4.2.	16.444	15.433
		<u>40.661.444</u>	<u>34.769.995</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5.1.	121.727.167	61.398.835
Hreinar tekjur af skuldabréfum	5.2.	39.107.165	40.817.501
Hreinar vaxtatekjur af handbæru fé	5.3.	1.483.897	1.093.383
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		115.274	151.318
Ýmsar fjárfestingartekjur	6	340	0
Fjárfestingargjöld	7	(454.736)	(502.869)
		<u>161.979.107</u>	<u>102.958.168</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	1.876.538	1.718.274
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		170.056.604	114.410.331
Hrein eign frá fyrra ári		1.287.520.903	1.173.110.572
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>1.457.577.507</u>	<u>1.287.520.903</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2024

	Skýr.	31.12.2024	31.12.2023
Eignir			
Fjárfestingar	12,18		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	9	909.872.641	785.289.427
Skuldabréf	10	519.903.156	487.711.211
Aðrar fjárfestingar	11	0	0
		<u>1.429.775.797</u>	<u>1.273.000.638</u>
Kröfur	13		
Kröfur á launagreiðendur		5.116.656	4.462.557
Aðrar kröfur		8.762.426	570.910
		<u>13.879.082</u>	<u>5.033.467</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	14	698.997	512.439
Handbært fé		15.087.775	10.593.355
Eignir samtals		<u>1.459.441.651</u>	<u>1.289.139.899</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur		147.755	131.339
Aðrar skuldir	15	1.716.387	1.487.656
		<u>1.864.142</u>	<u>1.618.995</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>1.457.577.507</u>	<u>1.287.520.903</u>
Skipting á hreinni eign til greiðslu lífeyris			
Hrein eign sameignardeildar		1.420.485.970	1.256.491.994
Hrein eign séreignardeildar – Verðbréfaleið		23.573.697	20.886.055
Hrein eign séreignardeildar – aðrar séreignarleiðir		13.517.840	10.142.854
		<u>1.457.577.507</u>	<u>1.287.520.903</u>
Skuldbindingar utan efnahags	17		
Aðrar skýringar	18–23		
Kennitölur	24–25		

Sjóðstreymi árið 2024

	2024	2023
Inngreiðslur		
Iðgjöld	49.971.479	47.455.432
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	1.686.075	916.030
Aðrar inngreiðslur	970.879	429.553
	<u>52.628.433</u>	<u>48.801.014</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	40.661.444	34.769.995
Rekstrarkostnaður	1.772.757	1.651.829
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	273.923	281.968
Aðrar útgreiðslur	181.682	964.337
	<u>42.889.806</u>	<u>37.668.129</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>9.738.627</u>	<u>11.132.885</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	16.845.635	13.096.157
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(244.199.370)	(112.082.083)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	210.682.789	86.568.793
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	60.412.187	57.780.234
Keypt skuldabréf	(67.183.898)	(77.987.599)
Seld skuldabréf	18.293.301	19.657.376
Seldar aðrar fjárfestingar	0	0
	<u>(5.149.356)</u>	<u>(12.967.122)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	4.589.270	(1.834.237)
Gengismunur af handbæru fé	(94.850)	268.441
Handbært fé í upphafi árs	10.593.355	12.159.151
Handbært fé í lok árs	<u>15.087.775</u>	<u>10.593.355</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu sameignardeildar 31. desember 2024

Tryggingafræðileg staða	Skýr.	2024		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir	16			
Hrein eign til greiðslu lífeyris		1.420.485.970	0	1.420.485.970
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		9.962.128	0	9.962.128
Núvirði framtíðariðgjalda		0	728.700.970	728.700.970
Eignir samtals		<u>1.430.448.098</u>	<u>728.700.970</u>	<u>2.159.149.068</u>
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.337.995.302	641.112.382	1.979.107.684
Örorkulífeyrir		99.127.089	61.843.547	160.970.636
Makalífeyrir		48.444.272	20.000.169	68.444.441
Barnalífeyrir		849.465	3.758.443	4.607.908
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		21.310.264	20.865.818	42.176.082
Skuldbindingar samtals		<u>1.507.726.392</u>	<u>747.580.359</u>	<u>2.255.306.751</u>
Eignir umfram skuldbindingar		<u>(77.278.294)</u>	<u>(18.879.389)</u>	<u>(96.157.683)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(5,1%)	(2,5%)	(4,3%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(8,6%)	(3,3%)	(6,8%)
2023				
Eignir		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		1.256.491.994	0	1.256.491.994
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		4.191.468	0	4.191.468
Núvirði framtíðariðgjalda		0	702.115.671	702.115.671
Eignir samtals		<u>1.260.683.462</u>	<u>702.115.671</u>	<u>1.962.799.133</u>
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.224.627.685	622.914.555	1.847.542.240
Örorkulífeyrir		91.358.792	60.137.800	151.496.592
Makalífeyrir		43.212.517	19.524.663	62.737.180
Barnalífeyrir		802.492	4.177.189	4.979.681
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		18.889.738	19.568.495	38.458.233
Skuldbindingar samtals		<u>1.378.891.224</u>	<u>726.322.702</u>	<u>2.105.213.926</u>
Eignir umfram skuldbindingar		<u>(118.207.762)</u>	<u>(24.207.031)</u>	<u>(142.414.793)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(8,6%)	(3,3%)	(6,8%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(6,9%)	(3,3%)	(5,6%)

Skýringar

1. Almennar upplýsingar um sjóðinn

Lífeyrissjóðurinn starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og með hliðsjón af lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Sjóðurinn rekur sameignardeild og fjórar séreignarleiðir, þ.e. Verðbréfaleið, Ævileið I, Ævileið II og Ævileið III. Verðbréfaleiðin er ávöxtuð samhliða sameignardeild sjóðsins. Eignasamsetning ævileiðanna byggir á eignasamsetningu sem gera má ráð fyrir að hafi mismikla vænta ávöxtun og áhættu. Markmið með mismunandi eignasamsetningu milli leiða er að mæta ólíkum þörfum sjóðfélaga svo sem aldri og áhættuþoli. Í deildaskiptu yfirliti og kennitöluyfirliti má finna upplýsingar um séreignardeildir sjóðsins.

2. Reikningsskilaaðferðir

2.1. Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum við gerð ársreiknings lífeyrissjóðsins.

2.2. Starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í íslenskum krónum, sem er bæði starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna.

2.3. Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins:

- i) Gangvirði óskráðra eignarluta í félögum og sjóðum, sjá skýringu 9.
- ii) Tryggingafræðileg staða, sjá skýringu 16.

2.4. Iðgjöld

Árlegt fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða er fært undir liðinn sérstök aukaframlög.

Áætluð óinnheimt iðgjöld ásamt dráttarvöxtum eru færð í efnahagsreikningi undir liðnum kröfur á launagreiðendur. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og stuðst er við gögn og greiðslur sem fyrir liggja um skil eftir lok reikningsársins.

2.5. Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirliti um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld.

Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði.

Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir.

Í skýringu 5.1 má sjá hreinar fjárfestingartekjur 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknanir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reiknings-skiladegi.

c) Ýmsar fjárfestingartekjur

Undir liðinn ýmsar fjárfestingartekjur falla m.a. tekjur af fullnustueignum sjóðsins.

d) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færð fjárfestingargjöld og þóknanir til fjármálafyrirtækja vegna umsýslu og vörslugjalda. Í skýringu nr. 7 er greint frá áætlaðri umsýsluþóknun vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum sjóðum.

2.6. Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til. Frá rekstrarkostnaði dregst þóknun til sjóðsins vegna innheimtu gjalda fyrir stéttarfélög.

2.7. Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og öðrum fjárfestingum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmeta þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf, sem sjóðurinn tilgreinir að verði haldið til gjalddaga, eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok, en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 18. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini sjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

Skýringar

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu nr. 18 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til tapsáhættu vegna óvissu um innheimtu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reiknings-skilareglur. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður niðurfærslureikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hafa sérstakar áhættur verið metnar jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla. Niðurfærslureikningurinn er dreginn frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

e) Aðrar fjárfestingar

Undir aðrar fjárfestingar eru færðar allar fjárfestingar sem ekki falla undir liði sem taldir eru upp hér að ofan. Hér eru meðal annars færðar húseignir og lóðir sem tekin voru yfir til fullnustu greiðslu. Fullnustueignir eru færðar á gangvirði eða kostnaðarverði hvort sem lægra reynist á reikningsskiladegi. Í skýringu nr. 11 er gerð nánari grein fyrir þessum lið.

2.8. Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og fært til lækkunar á kröfunum samkvæmt niðurstöðu slíks mats.

2.9. Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Fasteignir og aðrir varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádragnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði og greinast þannig: Fasteign undir starfsemi sjóðsins í Húsi verslunarinnar er afskrifuð um 2%, endurbætur á fasteigninni og innréttingar um 10%, skrifstofutæki ásamt tölvu- og hugbúnaði um 20%.

2.10. Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreikning á gangvirði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

2.11. Umreikningur í íslenskar krónur

Eignir og skuldir í erlendri mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert skráð viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands í árslok.

3. Sérstök aukaframlög

	2024	2023
Árlegt fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða	585.464	568.460

4. Lífeyrir

4.1. Heildarfjárhæð lífeyriss

	2024	2023
Ellilífeyrir	31.227.924	26.171.664
Örorkulífeyrir	6.087.147	5.498.304
Makalífeyrir	1.493.942	1.346.165
Barnalífeyrir	195.549	179.057
Samtals úr sameignardeild	39.004.562	33.195.190
Lífeyrir Verðbréfaeild	655.049	675.063
Lífeyrir Ævileið I	230.504	198.013
Lífeyrir Ævileið II	209.929	156.492
Lífeyrir Ævileið III	236.244	236.258
Samtals úr séreignardeild	1.331.726	1.265.826
Heildarfjárhæð lífeyriss	40.336.288	34.461.016

4.2. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

Kostnaður vegna örorkumats	16.444	15.433
----------------------------------	--------	--------

5. Hreinar fjárfestingartekjur

5.1. Hreinar tekjur af eignarhlutum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Sameignar- deild	Séreignar- deildir	Samtals 2024	Samtals 2023
Arðgreiðslur	4.881.961	116.518	4.998.479	5.941.536
Gangvirðisbreyting vegna innlendra eigna	19.963.180	581.470	20.544.650	(5.332.903)
Gangvirðisbreyting vegna erlendra eigna	90.713.978	1.886.558	92.600.536	82.338.511
Gjaldmiðlabreyting	3.488.949	94.553	3.583.502	(21.548.309)
	119.048.068	2.679.099	121.727.167	61.398.835

Hreinar tekjur af eignarhlutum í innlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2024	Arður	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2024	Hreinar tekjur samtals 2023
Arion banki hf.	22.904.116	1.179.715	2.071.965	3.251.680	1.384.599
Brim hf.	15.083.996	417.729	(1.990.359)	(1.572.630)	(930.816)
Íslandsbanki hf.	13.665.175	779.745	1.244.644	2.024.389	(331.979)
Hagar hf.	12.372.317	268.579	3.063.758	3.332.337	1.052.745
Festi hf.	11.033.000	100.949	3.074.590	3.175.539	0
Reitir fasteignafélag hf.	9.278.326	162.290	2.576.809	2.739.099	0
Kvika banki hf.	8.962.886	0	1.343.908	1.343.908	(618.174)
Aðrar eignir	107.164.381	2.089.472	9.159.334	11.248.806	52.258
	200.464.197	4.998.479	20.544.649	25.543.128	608.633

Skýringar

Hreinar tekjur af eignarhlutum í erlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2024	Áhrif gjaldmiðils	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2024	Hreinar tekjur samtals 2023
Vanguard Global Stock *	119.703.876	1.732.328	18.230.096	19.962.424	15.978.009
iShared Developed World Index Fund * ..	118.706.470	1.717.894	20.006.914	21.724.808	17.093.915
iShared Core MSCI World *	63.152.874	(406.701)	977.828	571.127	0
State Street World Index Equity *	59.086.669	855.089	8.446.906	9.301.995	7.414.769
Pimco GIS Income Fund*	35.142.572	508.576	1.737.928	2.246.504	320.180
MS Global FI Opportunities Fund *	31.568.245	456.849	1.600.693	2.057.542	1.924.083
Vanguard Global Bond Index Fund *	25.428.024	367.989	645.830	1.013.819	986.208
JBT Marel Corporation	23.968.704	(234.176)	5.853.100	5.618.924	0
iShared Developed World ESG SIF *	23.262.984	336.657	3.836.849	4.173.506	3.305.794
Embla Medical hf. *	18.295.628	(851.489)	4.533.244	3.681.755	(3.655.323)
Morgan Stanley LQ GOV*	13.561.116	196.253	(247.974)	(51.721)	0
BGF Global High Yield Fund*	11.210.527	(72.195)	606.082	533.887	0
GS Global Credit Portfolio*	10.995.815	(70.812)	389.987	319.175	0
Aðrar eignir	155.324.941	(952.761)	25.983.054	25.030.293	17.422.567
	<u>709.408.445</u>	<u>3.583.501</u>	<u>92.600.537</u>	<u>96.184.038</u>	<u>60.790.202</u>

Samtals hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum 121.727.166 61.398.835

* Framangreindir sjóðir eru áhættudreifð alþjóðleg hlutabréfasöfn.

5.2. Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Sameignardeild

Skuldabréf sem haldið er til gjaldþaga	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2024	Samtals 2023
Ríkisskuldabréf	1.911.398	0	0	1.911.398	2.473.395
Íbúðalánasjóður	5.309.063	0	0	5.309.063	7.176.225
Skuldabréf sveitarfélaga	2.606.559	0	0	2.606.559	3.236.232
Skuldabréf lánastofnana	3.137.168	0	0	3.137.168	2.731.021
Skuldabréf fyrirtækja	5.355.171	20.690	0	5.375.861	6.262.556
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	608.156	0	0	608.156	585.815
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	1.324.199	0	0	1.324.199	1.306.301
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	10.146.419	0	585.897	10.732.316	10.462.613
Samtals	<u>30.398.133</u>	<u>20.690</u>	<u>585.897</u>	<u>31.004.720</u>	<u>34.234.158</u>

Skuldabréf færð á gangvirði	Gangvirðis- breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2024	Samtals 2023
Ríkisskuldabréf	2.293.750	0	0	2.293.750	1.138.614
Íbúðalánasjóður	1.283.825	0	0	1.283.825	2.542.147
Skuldabréf lánastofnana	3.250.432	0	0	3.250.432	2.014.903
Skuldabréf fyrirtækja	61.540	0	0	61.540	(22.065)
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	32.877	0	0	32.877	0
Samtals	<u>6.922.424</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.922.424</u>	<u>5.673.599</u>

Samtals tekjur af skuldabréfum 37.320.557 20.690 585.897 37.927.144 39.907.757

Séreignardeildir

Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2024	Samtals 2023
Ríkisskuldabréf	31.721	0	0	31.721	41.114
Íbúðalánasjóður	88.107	0	0	88.107	119.287
Skuldabréf sveitarfélaga	43.257	0	0	43.257	53.794
Skuldabréf lánastofnana	52.063	0	0	52.063	45.396
Skuldabréf fyrirtækja	88.872	343	0	89.215	104.099
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	10.093	0	0	10.093	9.738
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	21.976	0	0	21.976	21.714
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	168.385	0	9.723	178.108	173.915
Samtals	504.474	343	9.723	514.540	569.057
	Gangvirðis-breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2024	Samtals 2023
Skuldabréf færð á gangvirði					
Ríkisskuldabréf	217.188	0	0	217.188	111.264
Íbúðalánasjóður	21.306	0	0	21.306	42.257
Skuldabréf sveitarfélaga	38.169	0	0	38.169	441
Skuldabréf lánastofnana	219.426	0	0	219.426	114.822
Skuldabréf fyrirtækja	122.218	0	0	122.218	59.077
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	38.263	0	0	38.263	16.332
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	8.368	0	0	8.368	(3.504)
Samtals	664.938	0	0	664.938	340.689
Samtals tekjur af skuldabréfum	1.169.412	343	9.723	1.179.478	909.746

Sameignardeild og séreignardeildir

Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2024	Samtals 2023
Ríkisskuldabréf	1.943.119	0	0	1.943.119	2.514.509
Íbúðalánasjóður	5.397.169	0	0	5.397.169	7.295.512
Skuldabréf sveitarfélaga	2.649.817	0	0	2.649.817	3.290.026
Skuldabréf lánastofnana	3.189.231	0	0	3.189.231	2.776.417
Skuldabréf fyrirtækja	5.444.043	21.033	0	5.465.076	6.366.655
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	618.248	0	0	618.248	595.552
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	1.346.174	0	0	1.346.174	1.328.015
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	10.314.804	0	595.620	10.910.424	10.636.528
Samtals	30.902.605	21.033	595.620	31.519.258	34.803.214
	Gangvirðis-breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2024	Samtals 2023
Skuldabréf færð á gangvirði					
Ríkisskuldabréf	2.510.938	0	0	2.510.938	1.249.878
Íbúðalánasjóður	1.305.130	0	0	1.305.130	2.584.403
Skuldabréf sveitarfélaga	38.169	0	0	38.169	441
Skuldabréf lánastofnana	3.469.858	0	0	3.469.858	2.129.724
Skuldabréf fyrirtækja	183.758	0	0	183.758	37.012
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	33.423	0	0	33.423	0
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	38.263	0	0	38.263	16.332
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	8.368	0	0	8.368	(3.504)
Samtals	7.587.907	0	0	7.587.907	6.014.286
Samtals tekjur af skuldabréfum	38.490.512	21.033	595.620	39.107.165	40.817.500

Skýringar

5.3. Hreinar tekjur af handbæru fé sundurliðast þannig:

	2024	2023
Gengismunur	(94.850)	268.441
Vaxtatekjur	1.578.747	824.942
	<u>1.483.897</u>	<u>1.093.383</u>

6. Ýmsar fjárfestingartekjur

	2024	2023
Tekjur (gjöld) vegna fullnustueigna	340	0

7. Fjárfestingargjöld

	Sameignar- deild	Verð- bréfaeild	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2024	Samtals 2023
Bein fjárfestingargjöld							
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0	0	0
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0	0	0
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0	0	0
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0	0	0
Vegna annarra erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0	0	0
Kaup og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta	42.982	713	1.634	1.005	157	46.491	34.396
Vörslubóknanir	70.795	1.175	0	0	0	71.970	68.001
Umsýslubóknanir vegna útvistar eignastýringar	330.785	5.490	0	0	0	336.275	400.473
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0	0	0
	<u>444.562</u>	<u>7.378</u>	<u>1.634</u>	<u>1.005</u>	<u>157</u>	<u>454.736</u>	<u>502.870</u>

Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld

Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	263	263	371
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	648	2.259	1.662	4.569	7.483
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	553.184	9.180	148	102	0	562.614	527.402
Vegna erlendra verðbréfasjóða	657.803	10.917	1.009	354	0	670.083	648.443
Vegna annarra erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2.537.309	42.108	0	0	0	2.579.417	2.303.800
Kaup og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta	0	0	0	0	0	0	0
Vörslubóknanir	0	0	0	0	0	0	0
Umsýslubóknanir vegna útvistar eignastýringar	0	0	0	0	0	0	0
Önnur áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0	0	0
	<u>3.748.296</u>	<u>62.205</u>	<u>1.805</u>	<u>2.715</u>	<u>1.925</u>	<u>3.816.946</u>	<u>3.487.499</u>

	Sameignar- deild	Verð- bréfaleið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2024	Samtals 2023
Fjárfestingargjöld samtals							
Vegna innlendra verðbréfasjóða ...	0	0	0	0	263	263	371
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða .	0	0	648	2.259	1.662	4.569	7.483
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða .	553.184	9.180	148	102	0	562.614	527.402
Vegna erlendra verðbréfasjóða	657.803	10.917	1.009	354	0	670.083	648.443
Vegna annarra erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2.537.309	42.108	0	0	0	2.579.417	2.303.800
Kaup og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta	42.982	713	1.634	1.005	157	46.491	34.396
Vörslubóknanir	70.795	1.175	0	0	0	71.970	68.001
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar	330.785	5.490	0	0	0	336.275	400.473
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0	0	0
	<u>4.192.858</u>	<u>69.583</u>	<u>3.439</u>	<u>3.720</u>	<u>2.082</u>	<u>4.271.682</u>	<u>3.990.369</u>

Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu

Innlendir verðbréfasjóðir	0	0	0	0	101.063	101.063	92.655
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	0	220.454	381.876	394.894	997.224	2.858.838
Innlendir fagfjárfestasjóðir	38.261.584	634.971	7.423	5.104	0	38.909.082	34.715.870
Erlendir verðbréfasjóðir	437.532.114	7.261.071	1.613.752	601.265	0	447.008.202	400.806.979
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	137.541.352	2.282.570	0	0	0	139.823.922	120.315.358
Önnur erlend verðbréfasöfn	59.690.040	990.587	0	0	0	60.680.627	89.130.575
Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	<u>673.025.090</u>	<u>11.169.199</u>	<u>1.841.629</u>	<u>988.245</u>	<u>495.957</u>	<u>687.520.120</u>	<u>647.920.275</u>

Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign

Innlendir verðbréfasjóðir	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,26%	0,26%	0,40%
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0,00%	0,00%	0,29%	0,59%	0,42%	0,46%	0,26%
Innlendir fagfjárfestasjóðir	1,45%	1,45%	1,99%	1,99%	0,00%	1,45%	1,52%
Erlendir verðbréfasjóðir	0,15%	0,15%	0,06%	0,06%	0,00%	0,15%	0,16%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	1,84%	1,84%	0,00%	0,00%	0,00%	1,84%	1,91%
Önnur erlend verðbréfasöfn	0,55%	0,55%	0,00%	0,00%	0,00%	0,55%	0,45%
Samtals	<u>0,62%</u>	<u>0,62%</u>	<u>0,19%</u>	<u>0,38%</u>	<u>0,42%</u>	<u>0,62%</u>	<u>0,62%</u>

Skýringar

8. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

	2024	2023
Laun	1.000.318	920.317
Launatengd gjöld	256.014	223.927
Sjóðfélagayfirlit og kynningarstarfsemi	96.851	102.083
Upplýsingaveitur	78.492	80.689
Aðkeypt þjónusta	204.002	194.387
Endurskoðendur og tryggingafræðingur	38.691	45.442
Fjármálaeftirlitið	46.500	42.699
Gjald til Landssamtaka lífeyrissjóða ofl.	33.836	30.337
Gjald til Umboðsmanns skuldara	7.363	6.105
Rekstur húsnæðis og afskriftir fasteignar, innbús og rekstrarfjármuna	144.867	98.075
Ýmiss skrifstofu- og rekstrarkostnaður	123.749	118.796
Samtals	2.030.683	1.862.857
Endurgreiddur kostnaður vegna innheimtu gjalda fyrir stéttarfélög	(154.148)	(144.582)
	1.876.535	1.718.275
Starfsmenn í árslok	60	59
Stöðugildi á árinu	60,6	57,6

Heildarlaun, hlunnindi og þóknarir til stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda auk viðbótarframlags til lífeyrissparnaðar til stjórnenda sundurliðast þannig:

	2024	2023
Stefán Sveinbjörnsson, stjórnarformaður og f.v. formaður endurskoðunarnefndar ..	5.641	6.579
Jón Ólafur Halldórsson, varaformaður og formaður endurskoðunarnefndar	7.302	4.320
Árni Stefánsson, stjórnarmaður	2.820	3.450
Bjarni Þór Sigurðsson, stjórnarmaður	2.820	2.666
Guðmunda Ólafsdóttir, stjórnarmaður frá mars 2024	2.370	0
Guðrún Ragna Garðarsdóttir, stjórnarmaður	2.820	2.666
Helga Ingólfssdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	4.356	2.666
Sigrún Helgadóttir, stjórnarmaður	2.820	2.666
Fyrirverandi stjórnarmenn	687	2.874
Varamenn í stjórn	2.016	1.169
Margret Flóvenz, endurskoðunarnefnd	1.536	783
Framkvæmdastjóri	41.833	40.677
Yfirlögfræðingur og staðgengill framkvæmdastjóra	35.221	34.223
Forstöðumaður eignastýringar	34.726	32.785
Forstöðumaður upplýsingatæknisviðs	29.978	29.117
Forstöðumaður áhættustýringar	28.886	28.056
	205.832	194.697

Á ársfundi lífeyrissjóðsins 2024 var samþykkt að mánaðarlaun aðalmanns í stjórn sjóðsins verða kr. 232.380, laun stjórnarformanns verða tvöföld laun aðalmanns og laun varaformanns verða ein og hálf laun aðalmanns. Varamenn fá greidd hálf mánaðarlaun aðalmanns fyrir hvern fund sem þeir sitja. Þá fá varamenn jafnframt greiddar kr. 34.857 á mánuði. Mánaðarlaun fyrir setu í endurskoðunarnefnd verða kr. 72.999 og fær formaður tvöföld þau laun. Frá apríl 2024 var farið að greiða launin til endurskoðunarnefndar mánaðarlega. Auk þess er greitt 2% séreignarmótframlag vegna launa stjórnar og fyrir setu í endurskoðunarnefnd.

Jón Ólafur Halldórsson er studdur af sjóðnum til setu í stjórn og samskiptanefnd Landssamtaka lífeyrissjóða (LL) og þáði laun á árinu 2024 að fjárhæð 4.595 þús. kr. sem greidd voru af LL og eru ekki innifalin í framangreindum launum.

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Þóknun til endurskoðunarfélags sem annast ytri endurskoðun fyrir sjóðinn:		
Endurskoðun og önnur staðfestingarvinna	9.810	16.748
Önnur þjónusta	2.955	2.316
	<u>12.765</u>	<u>19.064</u>
Þóknun til endurskoðunarfélags sem annast innri endurskoðun fyrir sjóðinn:		
Innri endurskoðun	8.982	7.986
Önnur þjónusta	5.186	1.597
	<u>14.168</u>	<u>9.583</u>
Þóknun til tryggingastærðfræðings sjóðsins:		
Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu	5.394	4.861
Önnur þjónusta	6.365	11.933
	<u>11.759</u>	<u>16.794</u>

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	<u>Sameignar- deild</u>	<u>Séreignar- deildir</u>	<u>Samtals 2024</u>	<u>Samtals 2023</u>
Skráð innlend hlutabréf	138.801.417	3.957.723	142.759.140	154.008.369
Óskráð innlend félög og hlutdeildarskírteini	25.688.182	1.309.562	26.997.744	23.294.053
Innlendir sjóðir með áskriftarfyrirkomulagi	30.206.027	501.285	30.707.312	26.638.627
Erlendir eignarhlutar	58.725.468	974.580	59.700.048	112.089.803
Hlutdeildarskírteini í skráðum hlutabréfasjóðum ...	375.256.987	9.046.109	384.303.096	249.104.906
Hlutdeildarskírteini í skráðum skuldabréfasjóðum ..	125.581.366	2.346.354	127.927.720	93.782.578
Erlendir sjóðir með áskriftarfyrirkomulagi	135.233.314	2.244.267	137.477.581	126.371.091
	<u>889.492.761</u>	<u>20.379.880</u>	<u>909.872.641</u>	<u>785.289.427</u>

Skýringar

	2024			2023		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Skráð innlend hlutabréf:						
Arion banki hf.	22.904.116	9,1%	9.993.185	20.025.536	9,0%	9.186.570
Brim hf.	15.083.996	10,4%	5.235.690	17.556.925	10,7%	5.718.261
Íslandsbanki hf.	13.665.175	5,5%	11.656.311	13.787.446	6,2%	13.023.226
Hagar hf.	12.372.317	10,5%	3.702.650	9.223.260	10,4%	3.617.351
Festi hf.	11.033.000	12,5%	881.419	6.822.791	10,9%	(254.200)
Reitir fasteignafélag hf.	9.278.326	11,1%	3.620.300	6.679.997	10,6%	3.598.780
Kvika banki hf.	8.962.886	9,3%	6.442.578	7.984.710	9,6%	6.808.310
Eimskipafélag Íslands hf.	8.166.492	12,8%	3.197.399	9.950.862	12,3%	2.957.634
Heimar hf.	6.000.303	8,5%	803.120	4.638.027	10,7%	1.868.028
Sildarvinnslan hf.	5.878.481	3,4%	5.485.557	5.837.748	3,0%	4.845.876
Ísfélag hf.	5.033.817	4,1%	5.284.512	4.503.391	3,4%	4.407.231
Hampiðjan hf.	4.790.914	7,3%	910.029	7.117.761	8,0%	1.544.872
Ölgerðin Egill Skallagríms hf.	4.550.773	8,6%	2.374.349	3.776.905	8,8%	2.448.526
Eik fasteignafélag hf.	3.980.833	8,2%	1.384.012	2.670.786	6,7%	828.204
Sjóvá Almennar hf.	3.812.045	6,9%	61.565	3.082.859	6,5%	(41.945)
Vátryggingarfélag Íslands hf.	2.870.531	7,0%	655.428	1.962.878	6,0%	314.164
Síminn hf.	2.379.591	6,7%	(2.651.552)	2.159.110	7,8%	(2.157.909)
Nova Klúbburinn hf.	691.454	4,3%	731.069	358.241	2,3%	454.131
Sýn hf.	452.074	5,7%	(184.674)	904.948	7,6%	21.687
Önnur félög, undir 2% eignarhlutur ..	852.016	0,0%	0	728.155	0,0%	0
Marel hf.	0	0,0%	0	24.236.034	6,7%	(5.567.412)
	<u>142.759.140</u>			<u>154.008.370</u>		

Óskráð innlend félög og hlutdeildarskírteini:

Jarðvarmi slhf.	7.482.258	20,0%	3.794.269	6.806.262	20,0%	3.794.269
Eyrir Invest hf.	7.332.600	11,2%	2.449.250	4.763.160	11,2%	2.449.250
Bláa Lónið hf.	7.201.372	10,5%	7.251.103	0	0,0%	0
First Water hf.	1.500.000	6,0%	1.500.000	1.500.000	6,0%	1.500.000
KFM Eignarhaldsfélag slhf.	1.254.133	20,0%	1.120.000	1.132.137	20,0%	1.120.000
Fí Eignarhaldsfélag slhf.	1.046.551	19,9%	950.242	1.061.936	19,9%	950.242
Eldey Holdco hf.	194.138	14,9%	208.946	196.978	14,9%	208.946
Kvika – Lausafjárskóður	185.259	1,0%	58.312	197.611	0,8%	96.453
IS Veltusafn	105.209	1,5%	80.000	96.378	1,3%	46.270
Kvika – Iceland Fixed Income Fund ...	67.684	2,0%	(301.384)	122.262	2,8%	(267.106)
IG Rest hf.	23.128	19,9%	25.051	15.636	19,9%	25.051
Verðbréfamiðstöð Íslands hf.	19.035	1,3%	77.494	19.035	1,4%	77.494
VI hf.	1.225	10,0%	400	1.225	10,0%	400
Jarðvarmi GP hf.	777	14,9%	618	621	14,9%	618
Sunnuvellir slhf.	0	20,0%	800	0	20,0%	800
Blávarmi GP hf.	0	0,0%	0	765	19,9%	798
Blávarmi slhf.	0	0,0%	(1.392.019)	4.369.571	19,9%	3.582.580
Landsbréf–Hvatning slhf.	0	0,0%	(748.663)	2.303.006	18,2%	1.534.526
IS Úrvalsvisitölusjóðurinn	0	0,0%	5.020	184.723	8,6%	179.999
Aðrir verðbréfasjóðir, undir 2% eignarh. .	584.377	0,0%	0	522.748	0,0%	0
	<u>26.997.746</u>			<u>23.294.054</u>		

	2024			2023		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Innlendir sjóðir með áskriftarfyrirkomulagi **						
SRE III slhf.	4.539.265	18,2%	4.539.265	0	0,0%	0
AF2 slhf.	2.280.561	18,0%	1.917.450	1.681.898	18,0%	1.579.950
VEX I slhf.	1.992.212	18,4%	1.727.704	1.701.042	18,4%	1.646.788
Frumtak 2 slhf.	1.681.924	19,9%	889.824	2.677.013	19,9%	1.021.906
Veðskuldabréfasjóður IV VIV II	1.635.179	20,0%	1.199.214	1.507.343	20,0%	1.199.214
Brunnur vaxtarsjóður slhf.	1.590.204	19,9%	784.458	1.298.103	19,9%	764.160
SÍA IV slhf.	1.494.889	15,1%	1.648.927	1.482.970	15,1%	1.490.528
Horn IV slhf.	1.470.876	10,0%	1.320.000	1.257.036	10,0%	1.315.219
Landsbréf veðskuldabréfasjóður II ..	1.322.736	20,0%	1.123.000	1.297.096	20,0%	1.051.526
AF1 slhf.	1.244.227	15,0%	431.401	1.158.532	15,0%	431.401
Crowberry I slhf.	1.156.879	18,2%	596.354	1.080.361	18,2%	580.529
SÍA III slhf.	998.875	13,9%	242.440	1.360.265	13,9%	261.295
Horn III slhf.	952.051	19,9%	1.767.120	1.219.099	19,9%	583.210
Frumtak 3 slhf.	890.627	18,0%	900.420	550.941	17,9%	613.083
ACF III	848.742	15,4%	600.000	755.265	15,4%	600.000
Freyja framtakssjóður slhf.	830.084	15,0%	860.580	744.156	15,0%	838.080
Brunnur vaxtarsjóður II slhf.	788.640	19,3%	800.000	647.555	19,3%	663.673
Innviðir II slhf.	615.904	19,3%	638.444	425.280	19,3%	484.098
105 Miðborg slhf.	551.908	11,3%	416.250	543.004	11,3%	416.250
Landsbréf ITF slhf.	515.690	14,6%	530.825	445.360	14,6%	324.578
Eyrir vöxtur slhf.	476.134	15,1%	515.685	311.912	15,1%	346.000
Kjölfesta slhf.	438.681	20,0%	378.307	367.512	20,0%	343.952
Crowberry II slhf.	406.629	11,2%	499.110	269.259	10,2%	305.586
Akur fjárfestingar slhf.	392.134	19,9%	1.236.899	333.580	19,9%	232.784
VEX II slhf.	358.199	20,0%	358.199	0	0,0%	0
Edda slhf.	297.800	19,9%	(257.350)	775.278	20,0%	280.945
Veðskuldabréfasjóður IV	214.203	12,4%	100.000	196.560	12,4%	100.000
IS Fyrirtækjalánasjóður II hs.	200.400	20,0%	200.400	0	0,0%	0
Landsbréf veðskuldabréfasjóður slhf. .	178.875	19,9%	11.817	162.065	19,9%	(91.523)
Eyrir Sprotar slhf.	172.569	18,9%	1.129.811	288.608	18,7%	1.129.811
Frumtak 4 slhf.	130.328	19,9%	152.761	0	0,0%	0
IS Fyrirtækjalánasjóður hs.	38.583	20,0%	(235.594)	2.100.246	20,0%	1.939.285
Veðskuld slhf.	796	19,9%	0	796	19,9%	(139.283)
SÍA III GP hf.	509	13,9%	557	492	13,9%	557
Önnur félög, undir 2% eignarhlutur ...	0	0,0%	0	0	0,0%	0
	<u>30.707.313</u>			<u>26.638.627</u>		
Alls eignarhl. í innlendum félögum og sjóðum	200.464.199			203.941.051		

Skýringar

	2024			2023		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Erlendir eignarhlutar:						
Bein erlend hlutabréfaeign:		*			*	
JBT Marel Corporation	23.968.704	2,6%	18.301.180	0	0,0%	0
Embla Medical hf.	18.295.628	6,2%	9.255.107	15.535.855	6,7%	10.177.089
Morgan Stanley	17.288.453		(1.999.619)	25.061.677		15.901.381
EFGAM sérgreint safn	73.163		(3.138.810)	22.690.354		22.655.440
MFS sérgreint safn	71.502		(28.742.145)	48.548.470		21.487.850
Schroder Investment Management .	2.599		(50.427.116)	253.447		(50.171.316)
	<u>59.700.049</u>			<u>112.089.803</u>		

* Á ekki við, því um er að ræða sérgreind hlutabréfasöfn í eigu sjóðsins.

Hlutdeildarskírteini í erlendum hlutabréfasjóðum með skráðar undirliggjandi eignir:

Vanguard Global Stock	119.703.876	4,3%	12.415.379	82.323.336	3,6%	12.415.379
iShares Developed World Index Fund	118.706.470	3,7%	86.426.045	108.677.123	4,4%	86.426.045
State Street World Index Equity	59.086.669	8,3%	30.012.751	38.689.351	6,1%	30.012.751
iShares Developed World ESG SIF	23.262.984	4,5%	16.027.265	19.089.478	4,4%	16.027.265
Aðrir hlutabréfasjóðir, undir 2% eignarhlutur	<u>63.543.096</u>		0	<u>325.618</u>		0
	<u>384.303.095</u>			<u>249.104.906</u>		

Hlutdeildarskírteini í erlendum skuldabréfasjóðum með skráðar undirliggjandi eignir:

Morgan Stanley Global FI Opportunities Fund	31.568.245	5,3%	27.664.810	24.238.846	4,7%	22.326.100
BGF Global High Yield Fund	11.210.527	4,1%	10.676.640	0	0,0%	0
GS Global Credit Portfolio	10.995.815	3,5%	10.676.640	0	0,0%	0
Skuldabréfasjóðir, undir 2% eignarhlutur	<u>74.153.133</u>		69.818.959	<u>69.543.733</u>		50.670.906
	<u>127.927.720</u>			<u>93.782.579</u>		

	2024			2023		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Erlendir sjóðir með áskriftarfyrirkomulagi **						
AlpInvest Co-Investment Fund VIII .	7.928.779	8,1%	6.297.431	6.491.437	4,0%	5.736.825
AlpInvest LIVE C.V.	6.887.072	100,0%	4.111.560	6.067.587	100,0%	3.192.408
Macquaire Asia-Pacific 3	6.593.701	0,7%	5.775.723	3.763.999	6,1%	3.618.258
Partners Group Direct Equity IV	6.546.099	5,3%	5.873.198	5.796.402	5,3%	4.846.432
Global Infrastructure Solutions 3 F. .	6.449.032	6,2%	5.446.195	7.086.654	6,0%	3.712.122
Global Infrastructure Solutions 4 F. .	6.343.694	5,7%	5.308.366	5.827.762	5,7%	4.842.284
KKR Americas Fund XII	6.225.378	3,9%	4.977.757	6.555.690	3,9%	1.823.969
KKR Global Infrastructure Investors III .	3.250.843	4,5%	3.552.542	3.420.503	4,5%	2.366.912
Metrop. Real Estate Sec. Fund	3.228.918	18,1%	3.944.306	3.901.992	17,9%	3.327.543
Morgan Stanley PMF VI	2.692.907	5,6%	3.657.598	3.431.394	5,6%	187.837
PE Co-Inv. Partners	2.365.805	12,9%	2.897.664	3.071.230	12,9%	(857.101)
CD and R XII, L.P.	2.184.937	19,9%	1.994.275	0	0,0%	0
AlpInvest Secondaries Fund	1.899.436	6,7%	1.933.035	2.009.690	16,4%	425.069
Francisco Partners VII-C, L.P.	989.805	6,0%	1.047.068	45.968	6,6%	47.601
Aberdeen Asia Fund	876.207	16,0%	(777.241)	1.012.857	15,8%	(777.241)
Morgan Stanley PMF III	145.141	5,2%	4.603.311	143.040	5,2%	(4.533.258)
Schroder Private Equity F III	99.761	12,0%	(4.187.470)	217.136	12,0%	(4.080.655)
Morgan Stanley PMF IV	91.279	2,6%	3.711.500	123.384	2,6%	(1.199.808)
Schroder Private Equity F II	84.485	3,0%	(1.591.033)	88.360	3,0%	(1.591.033)
Vintage V Europe LP	49.988	23,5%	1.818.637	144.323	23,5%	(1.851.113)
Schroder Private Equity F I	48.708	4,0%	(1.118.733)	50.942	4,0%	(1.118.733)
Partners Group Asia Pacific 2007 ..	43.541	3,4%	2.666.162	217.795	3,4%	(1.137.037)
BlackRock ML Vesey Street Fund III .	39.874	37,3%	2.098.470	0	0,0%	0
Morgan Stanley Emerging PMF I	36.037	7,1%	3.608.950	35.192	7,1%	(1.050.148)
Aberdeen Diamond PE III	10.737	4,0%	(500.666)	96.135	4,5%	(442.543)
Morgan Stanley GSOF	0	6,0%	4.205.478	28.832	3,9%	(1.410.426)
Aðrir framtakssjóðir, eignarhlutur undir 2%	72.365.415			66.742.786		
	<u>137.477.579</u>			<u>126.371.090</u>		
Alls eignarhlutir í erlendum félögum og sjóðum	709.408.443			581.348.378		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals	<u>909.872.642</u>			<u>785.289.429</u>		

Kostnaðarverð í framangreindum töflum er skilgreint sem kaupverð að frádregnu söluverði í viðkomandi félagi eða sjóði. Þannig er ekki tekið tillit til arðgreiðslna sem myndu annars koma til lækkunar á kostnaðarverði.

** Í tilfalli innlendra og erlendra sjóða með áskriftarfyrirkomulagi er kostnaðarverð skilgreint sem kaupverð að frádregnu söluverði og endurgreiðslum.

Sjóðurinn á ekki eignaraðild að félagi þar sem um er að ræða ótakmarkaða ábyrgð, né þar sem um er að ræða dóttur- eða hlutdeildarfélag.

Skýringar

10. Skuldabréf

Sameignardeild	Skuldabréf haldið til gjalds	Skuldabréf færð á gangvirði	Samtals 2024	Samtals 2023
Skuldabréf:				
Ríkisskuldabréf	35.997.142	34.735.217	70.732.359	67.245.664
Íbúðalánasjóður	56.416.792	25.730.879	82.147.671	84.790.765
Skuldabréf sveitarfélaga	32.582.598	0	32.582.598	31.706.034
Skuldabréf lánastofnana	47.703.449	38.235.197	85.938.646	73.280.648
Skuldabréf fyrirtækja	74.955.663	744.307	75.699.970	70.883.696
Varúðarniðurfærsla fyrirtækjaskuldabréfa	(1.319.644)	0	(1.319.644)	(1.319.609)
Skuldabréf fagfjárfestisjóða	5.630.791	2.263.746	7.894.537	5.684.779
Ýmsir lánasjóðir	20.465.564	0	20.465.564	15.635.978
Samtals	272.432.355	101.709.346	374.141.701	347.907.955
Útlán greinast þannig:				
Útlán til sjóðfélaga	123.366.231	0	123.366.231	121.578.976
Önnur útlán	7.337.883	0	7.337.883	5.727.722
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(717.283)	0	(717.283)	(1.303.145)
Samtals	129.986.831	0	129.986.831	126.003.553
	<u>402.419.186</u>	<u>101.709.346</u>	<u>504.128.532</u>	<u>473.911.508</u>

Séreignardeild	Skuldabréf haldið til gjalds	Skuldabréf færð á gangvirði	Samtals 2024	Samtals 2023
Skuldabréf:				
Ríkisskuldabréf	597.391	3.303.031	3.900.422	3.433.713
Íbúðalánasjóður	936.266	427.017	1.363.283	1.409.435
Skuldabréf sveitarfélaga	540.725	323.580	864.305	867.015
Skuldabréf lánastofnana	791.663	3.342.382	4.134.045	3.190.310
Skuldabréf fyrirtækja	1.243.928	1.073.640	2.317.568	2.014.460
Varúðarniðurfærsla fyrirtækjaskuldabréfa	(21.900)	0	(21.900)	(21.935)
Skuldabréf fagfjárfestisjóða	93.446	37.568	131.014	94.495
Ýmsir lánasjóðir	339.637	491.811	831.448	623.053
Samtals	4.521.156	8.999.029	13.520.185	11.610.546
Útlán greinast þannig:				
Útlán til sjóðfélaga	2.047.326	0	2.047.326	2.020.948
Önnur útlán	121.776	97.241	219.017	189.871
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(11.904)	0	(11.904)	(21.662)
Samtals	2.157.198	97.241	2.254.439	2.189.157
	<u>6.678.354</u>	<u>9.096.270</u>	<u>15.774.624</u>	<u>13.799.703</u>

Sameignardeild og séreignardeildir	Skuldabréf haldið til gjaldþaga	Skuldabréf færð á gangvirði	Samtals 2024	Samtals 2023
Skuldabréf:				
Ríkisskuldabréf	36.594.533	38.038.249	74.632.782	70.679.377
Íbúðalánasjóður	57.353.057	26.157.896	83.510.953	86.200.201
Skuldabréf sveitarfélaga	33.123.323	323.580	33.446.903	32.573.049
Skuldabréf lánastofnana	48.495.112	41.577.578	90.072.690	76.470.958
Skuldabréf fyrirtækja	76.199.591	1.817.947	78.017.538	72.898.155
Varúðarniðurfærsla fyrirtækjaskuldabréfa	(1.341.545)	0	(1.341.545)	(1.341.545)
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	5.724.237	2.301.314	8.025.551	5.779.274
Ýmsir lánasjóðir	20.805.200	491.811	21.297.011	16.259.031
Samtals	276.953.508	110.708.375	387.661.883	359.518.500
Útlán greinast þannig:				
Útlán til sjóðfélaga	125.413.558	0	125.413.558	123.599.923
Önnur útlán	7.459.659	97.241	7.556.900	5.917.593
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(729.186)	0	(729.186)	(1.324.807)
Samtals	132.144.031	97.241	132.241.272	128.192.709
	<u>409.097.539</u>	<u>110.805.616</u>	<u>519.903.155</u>	<u>487.711.209</u>

Gangvirði skuldabréfa sem haldið er til gjaldþaga í árslok 2024

	Bókfært verð	Gangvirði	Gangvirði umfram bókfært verð
Ríkisskuldabréf	36.594.533	35.161.559	(1.432.974)
Íbúðalánasjóður	57.353.057	56.929.299	(423.758)
Skuldabréf sveitarfélaga	33.123.323	32.862.550	(260.773)
Skuldabréf lánastofnana	48.495.112	47.478.893	(1.016.219)
Skuldabréf fyrirtækja	74.858.046	72.075.422	(2.782.624)
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	5.724.237	4.776.304	(947.933)
Ýmsir lánasjóðir	20.805.200	19.864.305	(940.895)
Samtals	276.953.508	269.148.332	(7.805.176)
Útlán greinast þannig:			
Útlán til sjóðfélaga	124.684.371	124.684.371	0
Önnur útlán	7.459.659	7.359.364	(100.295)
Samtals	132.144.030	132.043.735	(100.295)
	<u>409.097.538</u>	<u>401.192.067</u>	<u>(7.905.471)</u>

Skýringar

Gangvirði skuldabréfa sem haldið er til gjalddaga í árslok 2023

	Bókfært verð	Gangvirði	Gangvirði umfram bókfært verð
Ríkisskuldabréf	36.473.329	34.680.657	(1.792.672)
Íbúðalánasjóður	58.678.914	60.727.862	2.048.948
Skuldabréf sveitarfélaga	32.233.068	31.227.458	(1.005.610)
Skuldabréf lánastofnana	40.694.247	39.002.072	(1.692.175)
Skuldabréf fyrirtækja	70.010.779	65.598.311	(4.412.468)
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	5.779.274	5.871.658	92.384
Ýmsir lánasjóðir	15.895.888	14.883.091	(1.012.797)
Samtals	259.765.499	251.991.109	(7.774.390)
Útlán greinast þannig:			
Útlán til sjóðfélaga	122.275.117	122.275.117	0
Önnur útlán	5.822.931	5.660.415	(162.516)
Samtals	128.098.048	127.935.532	(162.516)
	<u>387.863.547</u>	<u>379.926.641</u>	<u>(7.936.906)</u>

Breyting á niðurfærslu skuldabréfa greinist þannig:

	2024	2023
Niðurfærsla 1.1.	2.666.351	2.627.611
Endanlega afskrifað á árinu	0	(26.750)
Breyting á niðurfærslu (sjá skýringu 5.2.)	(595.620)	65.490
Niðurfærsla 31.12.	<u>2.070.731</u>	<u>2.666.351</u>

11. Aðrar fjárfestingar

	2024	2023
Fullnustueignir	<u>0</u>	<u>0</u>

Í árslok 2024 voru engar fullnustueignir í eigu sjóðsins.

12. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

	2024	2023
Fjárfestingar skiptast þannig niður á gjaldmiðla:		
ISK	718.552.343	689.995.002
USD	526.101.134	398.260.631
EUR	79.929.192	75.182.121
GBP	21.013.449	24.902.337
JPY	18.435.110	21.246.487
DKK	20.641.653	18.397.070
Aðrir gjaldmiðlar	45.102.916	45.016.990
	<u>1.429.775.797</u>	<u>1.273.000.638</u>
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:	50,3%	54,2%
Eignir í íslenskum krónum	49,7%	45,8%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	<u>100%</u>	<u>100%</u>

13. Kröfur

	2024	2023
Kröfur á launagreiðendur:		
Áætluð óinnheimt iðgjöld	4.755.000	4.111.000
Aðrar kröfur á launagreiðendur	361.656	351.557
	<u>5.116.656</u>	<u>4.462.557</u>
Aðrar kröfur:		
Ógreitt örorkuframlag frá ríkissjóði ofl.	4.893	568.460
Ógreiddar skammtímakröfur vegna verðbréfa ofl.	8.757.533	2.450
	<u>8.762.426</u>	<u>570.910</u>
	<u>13.879.082</u>	<u>5.033.467</u>

14. Varanlegir rekstrarfjármunir

Bókfært verð greinist þannig:

	Fasteign til eigin nota	Innréttingar	Skrifstofu- og tölvubúnaður	Samtals 2024	Samtals 2023
Heildarverð í ársbyrjun	412.910	686.696	132.868	1.232.474	950.506
Viðbætur á árinu	0	260.550	13.373	273.923	281.968
Afskrift fyrri ára	(321.855)	(279.952)	(118.229)	(720.036)	(656.358)
Afskrifað á árinu	(7.247)	(75.717)	(4.401)	(87.365)	(63.678)
Bókfært verð í árslok	<u>83.808</u>	<u>591.577</u>	<u>23.611</u>	<u>698.996</u>	<u>512.438</u>

Fasteignamat og váttryggingarverðmæti greinist þannig:

	Fasteignamat		Váttryggingarverðmæti	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Fasteign til eigin nota	615.650	601.100	1.018.679	976.574

Skýringar

15. Aðrar skuldir

	2024	2023
Ógreitt til stéttarfélaganna vegna innheimtu félagsgjalda	575.814	536.388
Ógreidd staðgreiðsla vegna lífeyrisgreiðslna og launa	911.536	768.805
Ógreitt framlag í starfsendurhæfingarsjóð	28.541	26.610
Ógreitt annað	200.497	155.853
	<u>1.716.388</u>	<u>1.487.656</u>

16. Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða sameignardeildar sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða með síðari breytingum. Við mat á dánar- og lífslíkum skal nota nýjustu dánar- og eftirlifendatöflur, sem útgefnar eru af ráðherra að fengnum tillögum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysluverðs.

Útreikningur tryggingafræðilegrar stöðu í lok árs 2024 miðast við sértækar lífs- og örorkulíkur fyrir sjóðinn. Lífslíkurnar taka mið af dánar- og eftirlifendatöflum sem fjármála- og efnahagsráðherra samþykkti í desember 2021. Töflurnar byggja á spá um auknar lífslíkur í framtíðinni.

Dómsniðurstaða Hæstaréttar vegna samþykktabreytinga LV

Í lok nóvember sl. kvað Hæstiréttur upp dóm í máli nr. 11/2024, LV gegn stefnanda A.

Tilfnið voru samþykktabreytingar sem samþykktar voru á ársfundi LV 2022 og tóku gildi í ársbyrjun 2023. Breytingarnar vörðuðu viðbrögð LV við nýjum forsendum um lífaldur sem endurspeglar væntingar um hækkandi lífaldur sjóðfélaga til framtíðar litið sem og að nú er gert ráð fyrir að yngri árgangar lifi lengur en þeir sem eldri eru.

Það er samdóma niðurstaða Hæstaréttar að með samþykktabreytingum LV er komið í veg fyrir að eldri sjóðfélagar taki á sig hluta af skuldbindingum vegna yngri sjóðfélaga. Sú hefði orðið raunin ef áunnum réttindum hefði verið breytt hlutfallslega jafnt óháð aldri og lífslíkum. Með dómi Hæstaréttar sem er fordæmisgefandi, standa samþykktir lífeyrissjóðsins óhaggaðar.

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu sameignardeildar

Eignir	2024	2023
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok	2.159.149.068	1.962.799.133
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun	1.962.799.133	1.789.760.625
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	196.349.935	173.038.508
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok	2.255.306.751	2.105.213.926
Skuldbindingar í ársbyrjun	2.105.213.926	1.896.923.499
Hækkun skuldbindinga á árinu	150.092.825	208.290.427
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	46.257.110	(35.251.919)

Yfirlit um breytingu á áföllnum lífeyrisskuldbindingum sameignardeildar

	2024	2023
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	1.378.891.223	1.220.442.525
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	115.928.668	143.802.407
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	46.486.519	44.300.252
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(39.004.562)	(33.195.191)
Hækkun vegna breyttra dánarlíka	2.295.854	1.783.460
Breyting á núvirtum rekstrarkostnaði í áfallinni stöðu	1.519.382	1.295.033
Lækkun vegna annarra breytinga	1.609.308	462.737
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	1.507.726.392	1.378.891.223

17. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks-, fasteigna- og innviðasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	2024	2023
Innlendar skuldbindingar	16.424.742	10.407.366
Erlendar skuldbindingar	33.333.216	42.164.546
	49.757.958	52.571.912

Skýringar

18. Fjármálagerningar

18.1. Flokkar fjármálagerninga

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjárfestingar í árslok 2024	Gangvirði	Haldið til gjalddaga	Kostnaðarverð	Samtals	Gangvirði
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	909.872.641	0	0	909.872.641
Skuldabréf	110.805.617	409.097.539	0	519.903.156	511.997.683
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0	0
Fjárfestingar samtals	<u>1.020.678.258</u>	<u>409.097.539</u>	<u>0</u>	<u>1.429.775.797</u>	<u>1.428.435.846</u>

Fjárfestingar í árslok 2023	Gangvirði	Haldið til gjalddaga	Kostnaðarverð	Samtals	Gangvirði
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	785.289.427	0	0	785.289.427
Skuldabréf	99.847.664	387.863.546	0	487.711.210	479.774.304
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0	0
Fjárfestingar samtals	<u>885.137.091</u>	<u>387.863.546</u>	<u>0</u>	<u>1.273.000.637</u>	<u>1.265.063.731</u>

18.2. Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjárfestingar sem færðar eru á gangvirði, flokkaðar eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsenda sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis eignanna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Fjármálagerningar sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði eða markaðstorgi fjármálagerninga skv. lögum nr. 108/2007. Gangvirðismatið byggir á síðustu viðskiptum viðkomandi fjármálagerninga.

Stig 2: Fjármálagerningar þar sem stuðst er við gengi frá eignastýranda sem getur verið afleitt af skráðu verði undirliggjandi eigna. Hér flokkast t.d. hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum. Einnig skuldabréf þar sem stuðst er við verðlagningu skráð skuldabréfs með sambærilegan meðalbínditíma að viðbættu eðlilegu áhættuálagi.

Stig 3: Fjármálagerningar þar sem stuðst er við verðmat á undirliggjandi eignum, t.d. frá eignastýranda eða verðmat byggð á viðurkenndum verðmatsaðferðum, s.s. sjóðstreymi, innra virði eða nýlegt viðskiptaverð.

Til þessa stigs teljast m.a. innlendir og erlendir framtakssjóðir sem ekki gefa út gengi sem og innlend og erlend hlutafélög sem ekki eru skráð á markaði.

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2024	<u>295.829.089</u>	<u>535.048.574</u>	<u>189.800.594</u>	<u>1.020.678.257</u>
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2023	<u>269.391.887</u>	<u>446.558.515</u>	<u>169.186.689</u>	<u>885.137.092</u>

Breytingar sem falla undir stig 3 á árinu eru eftirfarandi:

Staða 1.1.2024	169.186.689
Keypt á árinu	27.471.340
Selt á árinu og arðgreiðslur	(21.150.116)
Flutt milli stiga	0
Matsbreyting	14.292.682
Staða 31.12.2024	<u>189.800.595</u>

19. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins er samkvæmt lögum að hafa eftirlit með starfsemi sjóðsins. Liður í því eftirliti er samþykkt og innleiðing áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Á grundvelli þeirra felur stjórn framkvæmdastjóra og áhættustjóra sjóðsins umsjón með framkvæmd stefnanna.

Sjóðurinn leggur áherslu á það í störfum sínum að stefnurnar og framkvæmd þeirra sé virkur þáttur í starfseminni. Markmið stefnanna er að auka öryggi í rekstri sjóðsins og draga þannig úr líkum á því að réttindi sjóðfélaga til greiðslu lífeyris skerðist sem og að stuðla almennt að góðum og öruggum rekstri.

Áhættustefna og áhættustýringarstefna sjóðsins byggja á lögum nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða og reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar með síðari breytingum. Áhættustefnan tekur einnig mið af ISO staðli 31000 um áhættustýringu, eðli og umfangi reksturs sjóðsins og skýrslum erlendra aðila eins og IOPS (e. International Organisation of Pension Supervision).

Í stefnunum er skipulag sjóðsins skilgreint, mælt fyrir um umsjón og ábyrgð er varðar framkvæmd áhættustýringar, eftirlitskerfi sjóðsins lýst, helstu áhættuþættir í rekstri sjóðsins eru skilgreindir, þeir metnir og tilgreint er hvernig vöktun á þeim fer fram.

Áhætta í starfsemi sjóðsins er skilgreind, til samræmis við skilgreiningu á áhættu í ISO staðli 31000 sem áhrif óvissu á markmið, þar sem áhrifin eru frávik frá því sem búist er við, bæði jákvæð og neikvæð. Þessi skilgreining er víðari en skilgreining á hugtakinu áhætta eins og það er skilgreint í reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Þar er áhætta skilgreind sem hættu á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði og fellur undir einn eða fleiri af þeim áhættuþáttum sem lífeyrissjóður skilgreinir.

Helstu áhættuþættir í starfsemi sameignardeildar sjóðsins eru fjárhagsleg áhætta, mótaðilaáhætta, lífeyrstryggingaráhætta, rekstraráhætta og áhætta tengd loftslagsbreytingum. Hér á eftir, í skýringu 19, er fjallað um helstu áhættuþætti í sameignardeild sjóðsins. Skýringar 20–23 snúa að séreignarleiðum sjóðsins, þ.e. Verðbréfaeið, Ævileið I, Ævileið II og Ævileið III.

19.1. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta felst í hættunni á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á vöxtum, gengi gjaldmiðla eða virði verðbréfa. Fjárhagslegri áhættu má skipta í a) vaxta- og endurfjárfestingaráhættu, b) uppgreiðsluáhættu, c) markaðsáhættu, d) gjaldmiðlaáhættu og e) verðbólguáhættu.

Skýringar

a) Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Þá getur lækkandi vaxtaumhverfi leitt til lægri ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga og þegar fjárfest er fyrir innflæði (endurfjárfestingaráhætta).

Hluti skuldabréfa sameignardeildar er færður til bókar á gangvirði og hluti á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hefur á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkafan hækki um 100 punkta. 100 punkta breyting samsvarar eins prósentustigs breytingu á ávöxtunarkröfu.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

Breyting á ávöxtunarkröfu:	31.12.2024 100 punkta lækkun	31.12.2024 100 punkta hækkun	31.12.2023 100 punkta lækkun	31.12.2023 100 punkta hækkun
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	4.086.313	(3.724.606)	3.683.565	(3.331.359)
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	1.364.666	(1.271.592)	1.382.629	(1.286.342)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>5.450.979</u>	<u>(4.996.198)</u>	<u>5.066.194</u>	<u>(4.617.701)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	1.420.485.970	1.420.485.970	1.256.491.994	1.256.491.994
Breyting á hreinni eign	<u>5.450.979</u>	<u>(4.996.198)</u>	<u>5.066.194</u>	<u>(4.617.701)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	<u>1.425.936.949</u>	<u>1.415.489.772</u>	<u>1.261.558.188</u>	<u>1.251.874.293</u>

Tryggingafræðileg staða þann 31.12.2024 er -4,3% en var -6,8% þann 31.12.2023. Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrifin eru á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins ef ávöxtunarkrafar hækkar eða lækkar um 100 punkta.

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

Breyting á ávöxtunarkröfu:	31.12.2024 100 punkta lækkun	31.12.2024 100 punkta hækkun	31.12.2023 100 punkta lækkun	31.12.2023 100 punkta hækkun
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0,2%	(0,2%)	0,2%	(0,2%)
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0,1%	(0,1%)	0,1%	(0,1%)
Samtals áhrif á tryggingafræðilega stöðu	<u>0,2%</u>	<u>(0,2%)</u>	<u>0,3%</u>	<u>(0,3%)</u>
Tryggingafræðileg staða	(4,3%)	(4,3%)	(6,8%)	(6,8%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	<u>0,2%</u>	<u>(0,2%)</u>	<u>0,3%</u>	<u>(0,3%)</u>
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	<u>(4,1%)</u>	<u>(4,5%)</u>	<u>(6,5%)</u>	<u>(7,1%)</u>

b) Uppgreiðsluáhætta

Hluta af skuldabréfaeign sjóðsins er heimilt að greiða upp. Það felur í sér uppgreiðsluáhættu sem felst í því að skuldabréf verði greidd upp fyrir lokagjaldþaga og lífeyrissjóðurinn þurfi því mögulega að endurfjárfesta á lægri vöxtum. Stærsti hluti þeirra skuldabréfa í eigu sameignardeildar sem er uppgreiðanlegur eru sjóðfélaga-lán en þau eru öll uppgreiðanleg án uppgreiðslugjalds.

c) Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna.

Stór hluti eigna sameignardeildar er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Markaðsverðbréf mynda stærsta hluta þeirra eigna sem ætlað er að standa á móti lífeyrisskuldbindingum sjóðsins. Fjárfestingar sameignardeildar í eignarhlutum í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum, en þó er hluti af fjárfestingum einnig í óskráðum eignum.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir:

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	189.870.287	192.350.577	13,3%	15,3%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	532.872.679	442.608.142	37,5%	35,2%
Samtals	<u>722.742.966</u>	<u>634.958.719</u>	<u>50,8%</u>	<u>50,5%</u>

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sameignardeildar og tryggingafræðilega stöðu er sýnd hér að neðan. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt, þ.e. til hækkunar á hreinni eign til greiðslu lífeyris og til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(9.493.514)	(18.987.029)	(9.617.529)	(19.235.058)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(26.643.634)	(53.287.268)	(22.130.407)	(44.260.814)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(36.137.148)</u>	<u>(72.274.297)</u>	<u>(31.747.936)</u>	<u>(63.495.872)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	1.420.485.970	1.420.485.970	1.256.491.994	1.256.491.994
Breyting á hreinni eign	<u>(36.137.148)</u>	<u>(72.274.297)</u>	<u>(31.747.936)</u>	<u>(63.495.872)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	<u>1.384.348.822</u>	<u>1.348.211.673</u>	<u>1.224.744.058</u>	<u>1.192.996.122</u>

Skýringar

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif vegna innlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða ...	(0,4%)	(0,8%)	(0,5%)	(0,9%)
Áhrif vegna erlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða ...	(1,2%)	(2,4%)	(1,1%)	(2,1%)
Samtals gangvirðisbreyting	(1,6%)	(3,2%)	(1,5%)	(3,0%)
Tryggingafræðileg staða	(4,3%)	(4,3%)	(6,8%)	(6,8%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(1,6%)	(3,2%)	(1,5%)	(3,0%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	(5,9%)	(7,5%)	(8,3%)	(9,8%)

d) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta felst í hættu á að sveiflur á gengi íslensku krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar geti haft neikvæð áhrif á eignastöðu. Lífeyrissjóðurinn, sem er langtímafjárfestir, er ekki með samninga um gjaldeyrisvarnir og er erlend verðbréfaeign sameignardeildar því óvarin gagnvart gengissveiflum íslensku krónunnar.

Meirihluti eigna sameignardeildar í árslok 2024 er í íslenskum krónum en um 49,2% er í erlendri mynt, sem svarar til 701,1 milljarða króna. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur sameignardeildar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka mið af opinberu viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands.

Mynt	Árslokagengi 2024	Árslokagengi 2023	Meðalgengi 2024	Meðalgengi 2023	Ársflökt 2024
USD	138,20	136,20	137,93	137,98	6,4%
EUR	143,90	150,50	149,31	149,14	4,0%
DKK	19,30	20,19	20,02	20,02	4,0%
GBP	173,30	173,18	176,40	171,46	5,6%
JPY	0,88	0,96	0,91	0,98	10,0%

Skipting eigna eftir myntum:

Mynt	Fjárhæð 2024	Fjárhæð 2023	Hlutfall af eignum 2024	Hlutfall af eignum 2023
USD	517.754.188	390.986.033	36,4%	31,1%
EUR	80.269.999	74.516.673	5,6%	5,9%
DKK	20.292.601	18.081.086	1,4%	1,4%
GBP	20.599.647	24.433.943	1,4%	1,9%
JPY	18.031.642	20.803.901	1,3%	1,7%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	44.162.992	44.128.029	3,1%	3,5%
Samtals	701.111.069	572.949.665	49,2%	45,5%

d) Gjaldmiðlaáhætta, framhald

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna sameignardeildar í erlendri mynt, hreina eign til greiðslu lífeyris og tryggingafræðilega stöðu miðað við stöðu eigna í viðkomandi gjaldmiðli á reikningskiladegi. 5% og 10% veiking á gengi íslensku krónunnar hefði öfug áhrif.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

	31.12.2024 5%	31.12.2024 10%	31.12.2023 5%	31.12.2023 10%
Styrking á gengi íslensku krónunnar:				
USD	(25.887.709)	(51.775.419)	(19.549.302)	(39.098.603)
EUR	(4.013.500)	(8.027.000)	(3.725.834)	(7.451.667)
DKK	(1.014.630)	(2.029.260)	(904.054)	(1.808.109)
GBP	(1.029.982)	(2.059.965)	(1.221.697)	(2.443.394)
JPY	(901.582)	(1.803.164)	(1.040.195)	(2.080.390)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(2.208.150)	(4.416.299)	(2.206.401)	(4.412.803)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(35.055.553)</u>	<u>(70.111.107)</u>	<u>(28.647.483)</u>	<u>(57.294.966)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	1.420.485.970	1.420.485.970	1.256.491.994	1.256.491.994
Breyting á hreinni eign	<u>(35.055.553)</u>	<u>(70.111.107)</u>	<u>(28.647.483)</u>	<u>(57.294.966)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	<u>1.385.430.417</u>	<u>1.350.374.863</u>	<u>1.227.844.511</u>	<u>1.199.197.028</u>

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

	31.12.2024 5%	31.12.2024 10%	31.12.2023 5%	31.12.2023 10%
Styrking á gengi íslensku krónunnar:				
USD	(1,1%)	(2,3%)	(0,9%)	(1,9%)
EUR	(0,2%)	(0,4%)	(0,2%)	(0,4%)
DKK	(0,0%)	(0,1%)	(0,0%)	(0,1%)
GBP	(0,0%)	(0,1%)	(0,1%)	(0,1%)
JPY	(0,0%)	(0,1%)	(0,0%)	(0,1%)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(0,1%)	(0,2%)	(0,1%)	(0,2%)
Samtals	<u>(1,6%)</u>	<u>(3,1%)</u>	<u>(1,4%)</u>	<u>(2,7%)</u>
Tryggingafræðileg staða	(4,3%)	(4,3%)	(6,8%)	(6,8%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	<u>(1,6%)</u>	<u>(3,1%)</u>	<u>(1,4%)</u>	<u>(2,7%)</u>
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	<u>(5,9%)</u>	<u>(7,4%)</u>	<u>(8,2%)</u>	<u>(9,5%)</u>

Skýringar

e) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun óverðtryggðra eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í sameignardeild sjóðsins þar sem skuldbindingar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er hins vegar að hluta ávaxtað í óverðtryggðum verðbréfum. Sumar aðrar eignir sjóðsins hafa eiginleika óbeinnar verðtryggingar sem milda áhrifin til lengri tíma litið. Sem dæmi um slíkar eignir eru erlendar eignir sjóðsins. Þegar krónan veikist þá getur verðbólga aukist vegna hækkandi verðs á innfluttum vörum en á móti hækka erlendar eignir sjóðsins í virði sem getur komið til móts við auknar skuldbindingar sjóðsins.

Verðtryggðar eignir:

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	116.668.141	110.573.740	8,2%	8,8%
Útlán til sjóðfélaga og annarra	74.101.826	67.734.904	5,2%	5,4%
Önnur skuldabréf	194.067.743	166.071.026	13,6%	13,2%
Samtals	<u>384.837.710</u>	<u>344.379.670</u>	<u>27,0%</u>	<u>27,4%</u>

19.2. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef gagnaðili fjármálagernings stendur ekki við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhættu má skipta í útlánaáhættu, samþjöppunaráhættu, landsáhættu og atvinnugreinaáhættu.

Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Dæmi um slíka fjármálagerninga eru skuldabréf, víxlar, skuldaviðurkenningar og innlán, en dæmi um aðra samninga sem geta falið í sér útlánaígildi eru afleiðusamningar. Útlánaáhætta er m.a. metin á grundvelli mats á láns hæfi stærstu útgefenda ásamt því að fylgjast með þróun vanskila.

Ríkissjóður Íslands er með opinbera láns hæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu láns hæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A+ frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum. Hluti af mótaðilum sameignardeildar er jafnframt með láns hæfismat í fjárfestingarflokki (e. investment-grade).

Útlánaáhætta, láns hæfismat miðast við 31.12.2024

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Skuldabréf m. ábyrgð ríkissjóðs, láns hæfismat A+ frá S&P	155.920.220	155.112.542	11,0%	12,3%
Mótaðilar með láns hæfismat í fjárfestingarflokki	28.115.767	25.494.576	2,0%	2,0%
Sértryggð skuldabréf	78.466.684	67.412.130	5,5%	5,4%
Önnur innlend skuldabréf	123.402.261	111.642.700	8,7%	8,9%
Varúðarniðurfærsla vegna annarra skuldabréfa	(1.319.644)	(1.319.609)	(0,1%)	(0,1%)
Útlán til sjóðfélaga og annarra	123.366.231	121.578.976	8,7%	9,7%
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(717.283)	(1.303.145)	(0,1%)	(0,1%)
Erlend skuldabréf	112.220.558	74.716.627	7,9%	5,9%
Samtals	<u>619.454.794</u>	<u>553.334.797</u>	<u>43,6%</u>	<u>44,0%</u>

Vanskilahlutföll sameignardeildar eru reiknuð með kennitöluaðferð. Það eru eftirstöðvar allra lána/skuldabréfa þeirra lántaka sem eru með eitt eða fleiri lán/skuldabréf í meira en 90 daga vanskilum sem hlutfall af eftirstöðvum allra lána/skuldabréfa sameignardeildar. Við útreikning á vanskilahlutföllum er notast við kröfuvirði lána/skuldabréfa, þ.e. ekki er tekið tillit til varúðarniðurfærslu.

Yfir 90 daga vanskilahlutfall:

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall 31.12.2024	Hlutfall 31.12.2023
Útlán til sjóðfélaga	912.454	508.114	0,7%	0,4%

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á öðrum útlánum né skuldabréfum.

Greiðsluhlé lána:

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall 31.12.2024	Hlutfall 31.12.2023
Útlán til sjóðfélaga	485.731	459.214	0,4%	0,4%

Við mat á útlánum og öðrum skuldabréfum er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á uppgjörstegi. Sú tapsáhætta er gjaldfærð sem varúðarniðurfærsla á afskriftarreikning sjóðsins sbr. reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2024	(2.036.927)
Í árslok 2023	(2.622.754)
Breyting niðurfærslu	<u>(585.827)</u>

19.3. Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á því að lífeyrissjóður geti ekki staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar (greitt lífeyri) að fullu. Lífeyrstryggingaráhætta má m.a. skipta í áhættu tengdri eigna- og skuldbindingajöfnuði, lýðfræðilega áhættu og lausafjárahættu. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er einn mælikvarði við mat á lífeyrstryggingaráhættu, einnig er horft til hlutfalls lífeyris á móti iðgjöldum, aldursamsetningu sjóðfélaga og fleira.

a) Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði er hættan á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsendna um vexti og verðbólgu.

Skýringar

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf og er markmið með framkvæmd álagsprófanna að meta hversu mikil áhrif ákveðnir áhættuþættir í rekstri sameignardeildar hafa á tryggingafræðilega stöðu. Þá er sérstaklega verið að meta hvort tryggingafræðileg staða verði undir -10% ef mismunandi áhættuþættir raungerast. Þetta er gert þar sem að í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lífeyrissjóða leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn hefur haldist meiri en 5% samfellt í 5 ár.

Niðurstöður álagsprófs:

	Trygginga- fræðileg staða 2024	Trygginga- fræðileg staða 2023	Breyting trygginga- fræðilegrar stöðu 2024	Breyting trygginga- fræðilegrar stöðu 2023
Núverandi staða	(4,3%)	(6,8%)		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	(13,4%)	(15,6%)	(9,1%)	(8,9%)
Líftöflur hliðrast um 2 ár	(8,9%)	(11,4%)	(4,7%)	(4,7%)
Örorkulíkur auknar um 10%	(4,8%)	(7,3%)	(0,6%)	(0,6%)
Vísitala neysluverðs hækkun ársins aukin um 0,5% ..	(4,5%)	(7,0%)	(0,2%)	(0,3%)
Gengisvísitala lækkar um 10%	(7,3%)	(9,5%)	(3,0%)	(2,7%)
Sjóðfélagalán lækka um 10%	(4,8%)	(7,4%)	(0,5%)	(0,6%)
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	(6,4%)	(8,8%)	(2,1%)	(2,0%)
Erlend hlutabréf lækka um 10%	(6,4%)	(8,9%)	(2,2%)	(2,1%)
Innlend hlutabréf lækka um 10%	(5,0%)	(7,7%)	(0,8%)	(0,9%)

b) Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á að lífeyrissjóður hafi ekki nægjanlegt laust fé til að mæta greiðsluskuldbindingum. Skipta má lausafjánhættu í seljanleikaáhættu og útstreymisáhættu.

Seljanleikaáhætta lýtur að því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma. Stærsti hluti eigna sameignardeildar eru skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármála-
mörkuðum geta haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2024	2023
Innlán og peningamarkaðssjóðir	2,0%	2,2%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	11,0%	12,3%
Erlend skráð hlutabréf og hlutabréfasjóðir	30,5%	28,1%
Innlend skráð hlutabréf	9,8%	12,0%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	14,9%	15,0%
Erlendir skráðir skuldabréfasjóðir	7,9%	5,9%
Samtals	76,1%	75,5%

Útstreymisáhætta vísar hins vegar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyris-skuldbindinga eða uppgjörs samninga sem sjóðurinn hefur undirgengist, t.d. vegna verðbréfavíðskipta.

Til að lágmarka útstreymisáhættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/ arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að það er meira innstreymi af iðgjöldum til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir út í lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum:

	2024	2023
Lífeyrir	39.329.718	33.504.169
Iðgjöld	47.071.983	44.868.711
Lífeyrisbyrði	83,6%	74,7%

19.4. Rekstraráhætta

Undir rekstraráhættu fellur m.a. hættan á fjárhagslegu tapi eða neikvæðum áhrifum á orðspor sjóðsins vegna ófullnægjandi innri reglna, verkferla, upplýsingakerfa, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta í rekstrarumhverfi sjóðsins.

Skilvirkar leiðir til að draga úr rekstraráhættu eru skýrar innri reglur, starfslýsingar, verkferlar sem skilgreina verklag við helstu verkþætti og skýrt skipurit. Til þess að draga úr rekstraráhættu hefur sjóðurinn innleitt rafrænt skjalakerfi. Hluti af skjalakerfinu er gæðahandbók sem inniheldur öll gæðaskjöl sjóðsins. Þetta eru stefnur, reglur, meginferlar, verklagsreglur, vinnulýsingar, sniðmát og önnur skjöl. Með notkun gæðahandbókar í rekstri sjóðsins er gætt að því að verklag sé samræmt í starfsemi sjóðsins, það gert aðgengilegt á miðlægum stað með það að markmiði að draga úr rekstraráhættu.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kunna að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfseminna eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni. Þetta kunna t.d. að vera breytingar á lögum um lífeyrissjóði, uppgjörsreglum, skattalögum, lögum um aðra aðila sem hafa áhrif á starfsemi sjóðsins, eftirliti og eftirlitsreglum og heimildum til fjárfestinga.

Skýringar

19.5. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Áhætta tengt loftslagsbreytingum er hluti af sjálfbærniáhættu. Almennt er áhætta tengd loftslagsbreytingum skipt í tvo meginflokka. Annars vegar raunlæga áhættu (e. physical risk) og hins vegar umbreytingaráhættu (e. transition risk).

Raunlæg áhætta er sú áhætta sem stafar af loftslagsbreytingum á innviði samfélaga, rekstur fyrirtækja og opinberra aðila vegna breytinga á framboði á vatni, uppsprettu vatns og gæðum vatns; breytinga á fæðuöryggi; breytinga á líffræðilegum fjölbreytileika; hitabreytinga sem hafa neikvæð áhrif á landareignir aðila, starfsemi þeirra, aðfangakeðjur og öryggi starfsfólks.

Umbreytingar yfir í hagkerfi sem eru minna háð kolefni munu hafa í för með sér víðtækar stefnubreytingar, breytingar á lögum og reglum, breytingar á tækni, breytingar á neysluvenjum og breytingar á mörkuðum. Það fer eftir eðli, hraða og áherslum þessara umbreytinga hver áhrifin verða á fyrirtæki, stofnanir, samfélög og hagkerfi.

Sjóðurinn hefur undanfarin ár lagt aukna áherslu á að skilja sjálfbærniáhættu í eignasöfnum sínum, þ.á.m. áhættu tengdri loftslagsbreytingum. Til að bregðast við þessari áhættu hefur sjóðurinn meðal annars mótað sér stefnur um ábyrgar fjárfestingar og útilokun fjárfestingarkosta úr eignasöfnum sjóðsins. Áframhaldandi vinna verður við að greina og auka þekkingu á sjálfbærniáhættu.

20. Áhættupættir í Verðbréfaeidd, séreignardeild

Hér er fjallað um helstu áhættupætti í starfsemi Verðbréfaeiddar, séreignardeildar. Almenna umfjöllun um hvern áhættupátt má sjá í skýringu 19 hér að framan.

20.1. Fjárhagsleg áhætta

a) Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Hluti skuldabréfa Verðbréfaeiddar er færður til bókar á gangvirði og hluti á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hefur á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði og hreina eign. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkafan hækki um 100 punkta. 100 punkta breyting samsvarar eins prósentustigs breytingu á ávöxtunarkröfu.

Áhrif á hreina eign Verðbréfaeiddar:

	31.12.2024 100 punkta lækkun	31.12.2024 100 punkta hækkun	31.12.2023 100 punkta lækkun	31.12.2023 100 punkta hækkun
Breyting á ávöxtunarkröfu:				
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	67.814	(61.812)	61.230	(55.376)
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	22.647	(21.103)	22.983	(21.382)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>90.462</u>	<u>(82.914)</u>	<u>84.213</u>	<u>(76.758)</u>
Hrein eign	23.573.697	23.573.697	20.886.055	20.886.055
Breyting á hreinni eign	90.462	(82.914)	84.213	(76.758)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>23.664.159</u>	<u>23.490.783</u>	<u>20.970.268</u>	<u>20.809.297</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	0,4%	(0,4%)	0,4%	(0,4%)

b) Markaðsáhætta

Stór hluti eigna Verðbréfaeiddar er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum, en þó er hluti af fjárfestingum einnig í óskráðum eignum.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir:

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	3.150.995	3.197.349	13,3%	15,3%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	8.843.297	7.357.258	37,5%	35,2%
Samtals	<u>11.994.292</u>	<u>10.554.607</u>	<u>50,8%</u>	<u>50,5%</u>

Skýringar

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir Verðbréfaleiðar og áhrif sem hlutfall af hreinni eign eru sýnd hér að neðan.

Áhrif á hreina eign Verðbréfaleiðar:

	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(157.550)	(315.100)	(159.867)	(319.735)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(442.165)	(884.330)	(367.863)	(735.726)
Samtals gangvirðisbreyting	(599.715)	(1.199.430)	(527.730)	(1.055.461)
Hrein eign	23.573.697	23.573.697	20.886.055	20.886.055
Breyting á hreinni eign	(599.715)	(1.199.430)	(527.730)	(1.055.461)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>22.973.982</u>	<u>22.374.267</u>	<u>20.358.325</u>	<u>19.830.594</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(2,5%)	(5,1%)	(2,5%)	(5,1%)

c) Gjaldmiðlaáhætta

Meirihluti eigna Verðbréfaleiðar í árslok 2024 er í íslenskum krónum en um 49,5% er í erlendri mynt, sem svarar til 11,7 milljarða króna. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur Verðbréfaleiðar.

Skipting eigna eftir myntum:

Mynt	Fjárhæð 2024	Fjárhæð 2023	Hlutfall af eignum 2024	Hlutfall af eignum 2023
USD	8.606.374	6.525.837	36,5%	31,2%
EUR	1.334.289	1.243.737	5,7%	5,9%
DKK	337.314	301.786	1,4%	1,4%
GBP	342.418	407.820	1,5%	2,0%
JPY	299.731	347.232	1,3%	1,7%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	734.100	736.528	3,1%	3,5%
Samtals	<u>11.654.226</u>	<u>9.562.940</u>	<u>49,5%</u>	<u>45,7%</u>

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna Verðbréfaleiðar í erlendri mynt, hreina eign og áhrif sem hlutfall af hreinni eign.

Áhrif á hreina eign Verðbréfaleiðar:

	31.12.2024 5%	31.12.2024 10%	31.12.2023 5%	31.12.2023 10%
Styrking á gengi íslensku krónunnar:				
USD	(430.319)	(860.637)	(326.292)	(652.584)
EUR	(66.714)	(133.429)	(62.187)	(124.374)
DKK	(16.866)	(33.731)	(15.089)	(30.179)
GBP	(17.121)	(34.242)	(20.391)	(40.782)
JPY	(14.987)	(29.973)	(17.362)	(34.723)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(36.705)	(73.410)	(36.826)	(73.653)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(582.712)</u>	<u>(1.165.422)</u>	<u>(478.147)</u>	<u>(956.295)</u>
Hrein eign	23.573.697	23.573.697	20.886.055	20.886.055
Breyting á hreinni eign	(582.712)	(1.165.422)	(478.147)	(956.295)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>22.990.985</u>	<u>22.408.275</u>	<u>20.407.908</u>	<u>19.929.760</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(2,5%)	(4,9%)	(2,3%)	(4,6%)

20.2. Mótaðilaáhætta

Ríkissjóður Íslands er með opinbera lánshæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu lánshæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A+ frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum. Hluti af mótaðilum Verðbréfaleiðar er jafnframt með lánshæfismat í fjárfestingarflokki (e. investment-grade).

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2024

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Skuldabréf m.ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat A+ frá S&P	2.587.576	2.578.360	11,0%	12,3%
Mótaðilar með lánshæfismat í fjárfestingarflokki	466.596	423.784	2,0%	2,0%
Sértrygð skuldabréf	1.302.195	1.120.559	5,5%	5,4%
Önnur skuldabréf	2.047.924	1.855.782	8,7%	8,9%
Varúðarniðurfærsla vegna annarra skuldabréfa	(21.900)	(21.935)	(0,1%)	(0,1%)
Útlán til sjóðfélaga og annarra	2.047.326	2.020.948	8,7%	9,7%
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(11.904)	(21.662)	(0,1%)	(0,1%)
Erlend skuldabréf	1.862.358	1.241.978	7,9%	5,9%
Samtals	<u>10.280.171</u>	<u>9.197.814</u>	<u>43,6%</u>	<u>44,0%</u>

Skýringar

Vanskilahlutföll Verðbréfaleiðar eru reiknuð með svonefndri kennitöluaðferð. Það eru eftirstöðvar allra lána/ skuldabréfa þeirra lántaka sem eru með eitt eða fleiri lán/skuldabréf í meira en 90 daga vanskilum sem hlutfall af eftirstöðvum allra lána/skuldabréfa Verðbréfaleiðar. Við útreikning á vanskilahlutföllum er notast við kröfuvirði lána/skuldabréfa, þ.e. ekki er tekið tillit til varúðarniðurfærslu.

Yfir 90 daga vanskilahlutfall:

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall 31.12.2024	Hlutfall 31.12.2023
Útlán til sjóðfélaga	15.143	8.446	0,4%	0,7%

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á öðrum útlánum né skuldabréfum.

Greiðsluhlé lána:

	Fjárhæð 31.12.2023	Fjárhæð 31.12.2022	Hlutfall 31.12.2023	Hlutfall 31.12.2022
Útlán til sjóðfélaga	8.061	7.633	0,4%	0,4%

Við mat á útlánum og öðrum skuldabréfum er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á uppgjörstegi. Sú tapsáhætta er gjaldfærð sem varúðarniðurfærsla á afskriftarreikning sjóðsins sbr. reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2024	(33.804)
Í árslok 2023	(43.597)
Breyting niðurfærslu	(9.793)

20.3. Lausafjánhætta

Við mat á lausafjánhættu Verðbréfaleiðar er m.a. horft til eigna sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Stærstur hluti Verðbréfaleiðar eru eignir sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum getur haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2024	2023
Innlán og peningamarkaðssjóðir	2,0%	2,2%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	11,0%	12,3%
Erlend skráð hlutabréf og hlutabréfasjóðir	30,5%	28,1%
Innlend skráð hlutabréf	9,8%	12,0%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	14,9%	15,0%
Erlendir skráðir skuldabréfasjóðir	7,9%	5,9%
Samtals	76,1%	75,5%

20.4. Rekstraráhætta

Sjá umfjöllun í kafla 19.4.

20.5. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Sjá umfjöllun í kafla 19.5.

21. Áhættuþættir í Ævileið I, séreignardeild

Hér fyrir neðan er fjallað um helstu áhættuþætti í starfsemi Ævileiðar I, séreignardeildar. Almenna umfjöllun um hvern áhættuþátt má sjá í skýringu 19 hér að framan.

21.1. Fjárhagsleg áhætta

a) Markaðsáhætta

Töluverður hluti eigna Ævileiðar I er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Eignarhlutur í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir:

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	1.163.766	856.766	18,1%	18,8%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	2.050.765	1.212.800	31,8%	26,6%
Samtals	3.214.531	2.069.566	49,9%	45,4%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir Ævileiðar I og áhrif sem hlutfall af hreinni eign eru sýnd hér að neðan.

Áhrif á hreina eign Ævileiðar I:

	31.12.2024 -5%	31.12.2024 -10%	31.12.2023 -5%	31.12.2023 -10%
Breyting á gangvirði:				
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(58.188)	(116.377)	(42.838)	(85.677)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(102.538)	(205.077)	(60.640)	(121.280)
Samtals gangvirðisbreyting	(160.726)	(321.454)	(103.478)	(206.957)
Hrein eign	6.445.733	6.445.733	4.565.783	4.565.783
Breyting á hreinni eign	(160.726)	(321.454)	(103.478)	(206.957)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	6.285.007	6.124.279	4.462.305	4.358.826
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(2,5%)	(5,0%)	(2,3%)	(4,5%)

Skýringar

b) Gjaldmiðlaáhætta

Meirihluti eigna Ævileiðar I í árslok 2024 er í íslenskum krónum en um 34,4% er í erlendri mynt, sem svarar til 2.216,1 milljóna króna. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur Ævileiðar I.

Skipting eigna eftir myntum:

Mynt	Fjárhæð 2024	Fjárhæð 2023	Hlutfall af eignum 2024	Hlutfall af eignum 2023
USD	1.764.045	1.047.022	27,4%	22,9%
EUR	160.455	96.927	2,5%	2,1%
JPY	78.102	67.198	1,2%	1,5%
GBP	52.481	42.665	0,8%	0,9%
DKK	9.443	10.057	0,1%	0,2%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	151.597	107.418	2,4%	2,4%
Samtals	<u>2.216.122</u>	<u>1.371.287</u>	<u>34,4%</u>	<u>30,0%</u>

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna Ævileiðar I í erlendri mynt, hreina eign og áhrif sem hlutfall af hreinni eign.

Áhrif á hreina eign Ævileiðar I:

	31.12.2024 5%	31.12.2024 10%	31.12.2023 5%	31.12.2023 10%
Styrking á gengi íslensku krónunnar:				
USD	(88.202)	(176.404)	(52.351)	(104.702)
EUR	(8.023)	(16.045)	(4.846)	(9.693)
JPY	(3.905)	(7.810)	(3.360)	(6.720)
GBP	(2.624)	(5.248)	(2.133)	(4.267)
DKK	(472)	(944)	(503)	(1.006)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(7.580)	(15.160)	(5.371)	(10.742)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(110.806)</u>	<u>(221.611)</u>	<u>(68.564)</u>	<u>(137.130)</u>
Hrein eign	6.445.733	6.445.733	4.565.783	4.565.783
Breyting á hreinni eign	<u>(110.806)</u>	<u>(221.611)</u>	<u>(68.564)</u>	<u>(137.130)</u>
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>6.334.927</u>	<u>6.224.122</u>	<u>4.497.219</u>	<u>4.428.653</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(1,7%)	(3,4%)	(1,5%)	(3,0%)

21.2. Mótaðilaáhætta

Ríkissjóður Íslands er með opinbera lánshæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu lánshæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A+ frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum. Hluti af mótaðilum Ævileiðar I er jafnframt með lánshæfismat í fjárfestingarflokki (e. investment-grade).

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2024

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Skuldabréf m. ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat A+ frá S&P	701.110	444.621	10,9%	9,7%
Mótaðilar með lánshæfismat í fjárfestingarflokki	353.798	261.082	5,5%	5,7%
Sértrygð skuldabréf	1.014.805	685.124	15,7%	15,0%
Önnur innlend skuldabréf	731.407	802.830	11,3%	17,6%
Erlend skuldabréf	164.841	158.264	2,6%	3,5%
Samtals	<u>2.965.961</u>	<u>2.351.921</u>	<u>46,0%</u>	<u>51,5%</u>

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á skuldabréfum í eigu Ævileiðar I.

21.3. Lausafjánhætta

Við mat á lausafjánhættu Ævileiðar I er m.a. horft til eigna sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Stærstur hluti Ævileiðar I eru eignir sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum geta haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2024	2023
Innlán og peningamarkaðssjóðir	2,8%	3,2%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	10,9%	9,7%
Erlend skráð hlutabréf og hlutabréfasjóðir	31,8%	26,6%
Innlend skráð hlutabréf	18,1%	18,8%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	32,5%	38,1%
Erlendir skráðir skuldabréfasjóðir	2,6%	3,5%
Samtals	<u>98,7%</u>	<u>99,9%</u>

21.4. Rekstraráhætta

Sjá umfjöllun í kafla 19.4.

21.5. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Sjá umfjöllun í kafla 19.5.

Skýringar

22. Áhættuþættir í Ævileið II, séreignardeild

Hér fyrir neðan er fjallað um helstu áhættuþætti í starfsemi Ævileiðar II, séreignardeildar. Almenna umfjöllun um hvern áhættuþátt má sjá í skýringu 19 hér að framan.

22.1. Fjárhagsleg áhætta

a) Markaðsáhætta

Hluti eigna Ævileiðar II er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Eignarhlutur í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir:

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	490.476	308.725	10,6%	8,9%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	767.760	424.571	16,6%	12,2%
Samtals	<u>1.258.236</u>	<u>733.296</u>	<u>27,2%</u>	<u>21,1%</u>

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir Ævileiðar II og áhrif sem hlutfall af hreinni eign eru sýnd hér að neðan.

Áhrif á hreina eign Ævileiðar II:

	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(24.524)	(49.048)	(15.436)	(30.872)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(38.388)	(76.776)	(21.229)	(42.457)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(62.912)</u>	<u>(125.824)</u>	<u>(36.665)</u>	<u>(73.329)</u>
Hrein eign	4.620.991	4.620.991	3.476.303	3.476.303
Breyting á hreinni eign	<u>(62.912)</u>	<u>(125.824)</u>	<u>(36.665)</u>	<u>(73.329)</u>
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>4.558.079</u>	<u>4.495.167</u>	<u>3.439.638</u>	<u>3.402.974</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(1,4%)	(2,7%)	(1,1%)	(2,1%)

b) Gjaldmiðlaáhætta

Meirihluti eigna Ævileiðar II í árslok 2024 er í íslenskum krónum en um 18,9% er í erlendri mynt, sem svarar til 865,4 milljóna króna. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur Ævileiðar II.

Skipting eigna eftir myntum:

Mynt	Fjárhæð 2024	Fjárhæð 2023	Hlutfall af eignum 2024	Hlutfall af eignum 2023
USD	700.201	382.267	15,2%	11,0%
EUR	63.290	40.629	1,4%	1,2%
JPY	25.638	28.158	0,6%	0,8%
GBP	18.903	17.908	0,4%	0,5%
DKK	3.108	4.214	0,1%	0,1%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	54.227	45.015	1,2%	1,3%
Samtals	<u>865.367</u>	<u>518.191</u>	<u>18,9%</u>	<u>14,9%</u>

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna Ævileiðar II í erlendri mynt, hreina eign og áhrif sem hlutfall af hreinni eign.

Áhrif á hreina eign Ævileiðar II:

	31.12.2024 5%	31.12.2024 10%	31.12.2023 5%	31.12.2023 10%
Styrking á gengi íslensku krónunnar:				
USD	(35.010)	(70.020)	(19.113)	(38.227)
EUR	(3.164)	(6.329)	(2.031)	(4.063)
JPY	(1.282)	(2.564)	(1.408)	(2.816)
GBP	(945)	(1.890)	(895)	(1.791)
DKK	(155)	(311)	(211)	(421)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(2.711)	(5.423)	(2.251)	(4.502)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(43.267)</u>	<u>(86.537)</u>	<u>(25.909)</u>	<u>(51.820)</u>
Hrein eign	4.620.991	4.620.991	3.476.303	3.476.303
Breyting á hreinni eign	(43.267)	(86.537)	(25.909)	(51.820)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>4.577.724</u>	<u>4.534.454</u>	<u>3.450.394</u>	<u>3.424.483</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(0,9%)	(1,9%)	(0,7%)	(1,5%)

Skýringar

22.2. Mótaðilaáhætta

Ríkissjóður Íslands er með opinbera lánshæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu lánshæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A+ frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum. Hluti af mótaðilum Ævileiðar II er jafnframt með lánshæfismat í fjárfestingarflokki (e. investment-grade).

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2024

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Skuldabréf m. ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat A+ frá S&P	981.067	839.273	21,2%	24,1%
Mótaðilar með lánshæfismat í fjárfestingarflokki	275.359	174.501	6,0%	5,0%
Sértryggð skuldabréf	921.662	632.386	19,9%	18,2%
Önnur innlend skuldabréf	967.205	811.220	20,9%	23,3%
Erlend skuldabréf	97.425	93.541	2,1%	2,7%
Samtals	<u>3.242.718</u>	<u>2.550.921</u>	<u>70,1%</u>	<u>73,3%</u>

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á skuldabréfum í eigu Ævileiðar II.

22.3. Lausafjáraáhætta

Við mat á lausafjáraáhattu Ævileiðar II er m.a. horft til eigna sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Stærstur hluti Ævileiðar II eru eignir sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum geta haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2024	2023
Innlán og peningamarkaðssjóðir	1,8%	5,5%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	21,2%	24,1%
Erlend skráð hlutabréf og hlutabréfasjóðir	16,6%	12,2%
Innlend skráð hlutabréf	10,6%	8,9%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	46,8%	46,4%
Erlendir skráðir skuldabréfasjóðir	2,1%	2,7%
Samtals	<u>99,1%</u>	<u>99,8%</u>

22.4. Rekstraráhætta

Sjá umfjöllun í kafla 19.4.

22.5. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Sjá umfjöllun í kafla 19.5.

23. Áhættuþættir í Ævileið III, séreignardeild

Hér fyrir neðan er fjallað um helstu áhættuþætti í starfsemi Ævileiðar III, séreignardeildar. Almenna umfjöllun um hvern áhættuþátt má sjá í kafla skýringu 19 hér að framan.

23.1. Mótaðilaáhætta

Ríkissjóður Íslands er með opinbera lánhæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu lánhæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A+ frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum.

Útlánaáhætta, lánhæfismat miðast við 31.12.2024

	Fjárhæð 31.12.2024	Fjárhæð 31.12.2023	Hlutfall af eignum 31.12.2024	Hlutfall af eignum 31.12.2023
Skuldabréf m. ábyrgð ríkissjóðs, lánhæfismat A+ frá S&P	1.044.406	1.032.028	42,6%	49,1%
Sértryggð skuldabréf	459.146	355.028	18,7%	16,9%
Önnur innlend skuldabréf	409.951	292.930	16,7%	13,9%
Samtals	<u>1.913.503</u>	<u>1.679.986</u>	<u>78,0%</u>	<u>79,9%</u>

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á skuldabréfum í eigu Ævileiðar III.

23.2. Lausafjáraáhætta

Við mat á lausafjáraáhattu Ævileiðar III er m.a. horft til eigna sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Stærstur hluti Ævileiðar III eru eignir sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum geta haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2024	2023
Innlán og peningamarkaðssjóðir	21,9%	20,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	42,6%	49,1%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	35,5%	30,8%
Samtals	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

23.3. Rekstraráhætta

Sjá umfjöllun í kafla 19.4.

23.4. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Sjá umfjöllun í kafla 19.5.

Kennitölur

24. Fimm ára yfirlit sameignardeildar	2024	2023	2022	2021	2020
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt sameignardeildar					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	(4,3%)	(6,8%)	(5,6%)	3,5%	10,6%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	(5,1%)	(8,6%)	(6,9%)	12,2%	17,1%
Ávöxtun					
Hrein nafnávöxtun *	12,4%	8,6%	(3,6%)	16,9%	14,7%
Raunávöxtun *	7,4%	0,7%	(11,8%)	11,6%	11,0%
Hrein raunávöxtun *	7,3%	0,5%	(11,9%)	11,5%	10,8%
Hrein nafnávöxtun (allt á markaðsverði) *	12,4%	7,8%	(6,2%)	16,9%	14,8%
Hrein raunávöxtun (allt á markaðsverði) *	7,3%	(0,2%)	(14,2%)	11,5%	11,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar:					
síðustu 5 ára	3,3%	4,8%	4,9%	8,8%	6,2%
síðustu 10 ára	4,6%	4,8%	5,3%	7,6%	6,7%
síðustu 20 ára	3,8%	4,1%	4,6%	5,2%	4,5%
síðustu 30 ára	4,7%	4,7%	4,9%	5,5%	5,4%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	50,0%	47,9%	47,8%	53,8%	52,6%
Skráð skuldabréf	26,7%	28,0%	27,8%	26,5%	28,2%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	13,6%	13,7%	13,7%	10,8%	8,1%
Óskráð skuldabréf	9,7%	10,4%	10,7%	8,9%	11,1%
Bundnar bankainnstæður	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	50,3%	54,2%	56,2%	54,9%	56,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	49,7%	45,8%	43,8%	45,1%	43,5%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	37.259	37.152	36.512	35.854	35.697
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	189.410	186.351	182.768	178.661	175.193
Fjöldi lífeyrisþega	26.076	24.222	22.115	21.044	19.813
Stöðugildi	60,6	57,6	54,2	51,1	49,7
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	80,7%	79,6%	77,5%	76,7%	76,3%
Örorkulífeyrir	15,1%	16,0%	17,5%	17,9%	18,2%
Makalífeyrir	3,7%	3,9%	4,4%	4,7%	4,7%
Barnalífeyrir	0,5%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði	83,6%	74,7%	64,0%	61,5%	53,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostn. alls í % af iðgjöldum	3,9%	3,7%	3,7%	3,5%	3,5%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	11,8%	8,4%	(3,6%)	15,7%	13,8%
Skrifst. og stjórnunarkostn. í % af meðalstöðu eigna	0,14%	0,14%	0,13%	0,12%	0,13%
Fjárhæðir á föstu verðlagi (í milljónum króna)					
Iðgjöld alls	47.072	47.009	45.128	44.699	43.888
Lífeyrir alls	39.330	35.103	28.880	27.476	23.530
Hreinar fjárfestingartekjur alls	158.075	105.499	(46.835)	210.828	165.304
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	1.823	1.752	1.649	1.574	1.555
Hækkun á hreinni eign	163.994	115.653	(32.236)	226.478	184.106

* Ávöxtun er reiknuð skv. reglum FME (ekki daglegt gengi eigna)

25. Fimm ára yfirlit séreignardeildar	2024	2023	2022	2021	2020
Séreignardeild – Verðbréfaeið					
Hrein nafnávöxtun	12,4%	8,6%	(3,6%)	16,9%	14,7%
Hrein raunávöxtun	7,3%	0,5%	(11,9%)	11,5%	10,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 5 ár	3,3%	4,8%	4,9%	8,8%	6,2%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.098	1.159	1.173	1.236	1.314
Fjöldi lífeyrisþega	161	144	125	135	87
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga verðbréfaeiðar er sú sama og í sameignardeild					
Séreignardeild – Ævileið I					
Hrein nafnávöxtun	13,0%	7,2%	(7,9%)	17,4%	15,4%
Hrein raunávöxtun	7,8%	(0,7%)	(15,8%)	12,0%	11,5%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 5 ár	2,4%	2,8%			
Fjöldi virkra sjóðfélaga	2.832	2.433	2.221	2.020	1.848
Fjöldi lífeyrisþega	11	7	2	1	2
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	55,0%	52,7%	52,2%	58,8%	64,9%
Skráð skuldabréf	45,0%	47,3%	47,8%	41,2%	35,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum	64,3%	69,1%	72,7%	72,9%	79,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	35,7%	30,9%	27,3%	27,1%	21,0%
Séreignardeild – Ævileið II					
Hrein nafnávöxtun	10,7%	5,9%	(5,1%)	10,7%	11,6%
Hrein raunávöxtun	5,7%	(1,9%)	(13,2%)	5,6%	7,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 5 ár	0,5%	1,0%			
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.554	1.433	1.352	1.293	1.235
Fjöldi lífeyrisþega	80	53	25	13	5
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	37,6%	32,4%	31,6%	35,8%	44,5%
Skráð skuldabréf	62,4%	67,6%	68,4%	64,2%	55,5%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum	80,8%	84,4%	86,8%	85,7%	88,2%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	19,2%	15,6%	13,2%	14,3%	11,8%
Séreignardeild – Ævileið III					
Hrein nafnávöxtun	8,2%	5,8%	1,3%	1,7%	5,4%
Hrein raunávöxtun	3,2%	(2,0%)	(7,3%)	(3,0%)	1,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 5 ár	(1,5%)	(1,6%)			
Fjöldi virkra sjóðfélaga	694	681	659	673	731
Fjöldi lífeyrisþega	72	69	37	21	16
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	22,2%	23,1%	24,8%	22,1%	22,7%
Skráð skuldabréf	77,8%	76,9%	75,2%	77,9%	77,3%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ávöxtun er reiknuð skv. reglum FME (ekki daglegt gengi eigna)					

Deildaskiptur ársreikningur 2024

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2024

	Sameignar- deild	Verð- bréfaeið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2024	Samtals 2023
Iðgjöld							
Iðgjöld sjóðfélaga	12.805.767	464.277	455.212	118.143	138.842	13.982.241	13.172.136
Iðgjöld launagreiðenda ...	33.735.551	404.383	1.049.773	705.717	258.498	36.153.921	34.264.007
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(54.799)	(116.199)	(64.617)	118.504	10.964	(106.147)	(64.171)
	46.486.519	752.460	1.440.368	942.364	408.304	50.030.015	47.371.972
Sérstök aukaframlög	585.464	0	0	0	0	585.464	568.460
	47.071.983	752.460	1.440.368	942.364	408.304	50.615.479	47.940.432
Lífeyrir							
Heildarfjárhæð lífeyris ...	39.004.562	655.049	230.504	209.929	236.244	40.336.288	34.461.017
Framlag til starfs- endurhæfingarsjóðs	308.712	0	0	0	0	308.712	293.545
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	16.444	0	0	0	0	16.444	15.433
	39.329.718	655.049	230.504	209.929	236.244	40.661.444	34.769.995
Hreinar fjárfestingartekjur							
Hreinar tekjur af eignar- hlutum í félögum og sjóðum ..	119.048.067	1.972.817	460.493	201.959	43.831	121.727.167	61.398.835
Hreinar tekjur af skuldabréfum	37.927.143	629.421	208.835	209.167	132.599	39.107.165	40.817.501
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	0	0	0	0	0	0	0
Hreinar vaxtatekjur af handbæru fé	1.433.742	23.794	11.021	9.263	6.077	1.483.897	1.093.383
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	109.871	1.823	2.128	954	498	115.274	151.318
Ýmsar fjárfestingar- tekjur	334	6	0	0	0	340	0
Fjárfestingargjöld	(444.562)	(7.378)	(1.634)	(1.005)	(157)	(454.736)	(502.869)
	158.074.596	2.620.483	680.842	420.338	182.848	161.979.107	102.958.168
Rekstrarkostnaður							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	1.822.885	30.252	10.756	8.085	4.560	1.876.538	1.718.274
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	163.993.976	2.687.642	1.879.950	1.144.688	350.348	170.056.604	114.410.331
Hrein eign frá fyrra ári	1.256.491.994	20.886.055	4.565.783	3.476.303	2.100.767	1.287.520.903	1.173.110.572
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	1.420.485.970	23.573.697	6.445.733	4.620.991	2.451.115	1.457.577.507	1.287.520.903

Deildaskiptur efnahagsreikningur

31. desember 2024

Eignir	Sameignar- deild	Verð- bréfaleið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2024	Samtals 2023
Fjárfestingar							
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	889.492.762	14.761.591	3.410.792	1.692.019	515.476	909.872.640	785.289.427
Skuldabréf	504.128.532	8.366.273	2.796.136	2.808.935	1.803.280	519.903.156	487.711.211
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0	0	0	0
	<u>1.393.621.294</u>	<u>23.127.864</u>	<u>6.206.928</u>	<u>4.500.954</u>	<u>2.318.756</u>	<u>1.429.775.796</u>	<u>1.273.000.638</u>
Kröfur							
Kröfur á launagreiðendur	5.033.128	83.527	0	0	0	5.116.655	4.462.557
Aðrar kröfur	8.501.986	141.095	84.025	35.321	0	8.762.427	570.910
	<u>13.535.114</u>	<u>224.622</u>	<u>84.025</u>	<u>35.321</u>	<u>0</u>	<u>13.879.082</u>	<u>5.033.467</u>
Ýmsar eignir							
Varanlegir rekstrarfjármunir	687.586	11.411	0	0	0	698.997	512.439
Handbært fé	14.473.512	240.195	155.829	85.474	132.763	15.087.775	10.593.355
Eignir samtals	<u>1.422.317.506</u>	<u>23.604.092</u>	<u>6.446.782</u>	<u>4.621.749</u>	<u>2.451.519</u>	<u>1.459.441.648</u>	<u>1.289.139.899</u>
Skuldir							
Viðskiptaskuldir							
Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur ..	145.343	2.412	0	0	0	147.755	131.339
Aðrar skuldir	1.686.193	27.983	1.049	758	404	1.716.387	1.487.656
	<u>1.831.536</u>	<u>30.395</u>	<u>1.049</u>	<u>758</u>	<u>404</u>	<u>1.864.142</u>	<u>1.618.995</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>1.420.485.970</u>	<u>23.573.697</u>	<u>6.445.733</u>	<u>4.620.991</u>	<u>2.451.115</u>	<u>1.457.577.507</u>	<u>1.287.520.903</u>

Deildaskipt sjóðstreymi árið 2024

	Sameignar- deild	Verð- bréfaleið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2024	Samtals 2023
Inngreiðslur							
Iðgjöld	46.427.983	752.460	1.440.368	942.364	408.304	49.971.479	47.455.432
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	1.630.076	27.052	12.440	9.931	6.575	1.686.074	916.030
Aðrar inngreiðslur	954.450	15.840	329	200	61	970.880	429.553
	<u>49.012.509</u>	<u>795.352</u>	<u>1.453.137</u>	<u>952.495</u>	<u>414.940</u>	<u>52.628.433</u>	<u>48.801.015</u>
Útgreiðslur							
Lífeyrir	39.329.718	655.049	230.504	209.929	236.244	40.661.444	34.769.995
Rekstrarkostnaður	1.720.799	28.558	10.756	8.085	4.560	1.772.758	1.651.829
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	269.451	4.472	0	0	0	273.923	281.968
Aðrar útgreiðslur	178.716	2.966	0	0	0	181.682	964.337
	<u>41.498.684</u>	<u>691.045</u>	<u>241.260</u>	<u>218.014</u>	<u>240.804</u>	<u>42.889.807</u>	<u>37.668.129</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>7.513.825</u>	<u>104.307</u>	<u>1.211.877</u>	<u>734.481</u>	<u>174.136</u>	<u>9.738.626</u>	<u>11.132.886</u>
Fjárfestingarhreyfingar							
Innborgaðar tekjur af eignar- hlutum í félögum og sjóðum ..	16.640.734	165.898	24.879	13.088	1.036	16.845.635	13.096.157
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(239.766.884)	(2.390.323)	(1.235.684)	(806.479)	0	(244.199.370)	(112.082.083)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	207.755.047	2.071.185	514.286	342.270	0	210.682.788	86.568.793
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	59.281.663	591.000	141.053	243.029	155.441	60.412.186	57.780.234
Keypt skuldabréf	(63.991.417)	(637.954)	(894.087)	(1.087.556)	(572.885)	(67.183.899)	(77.987.599)
Seld skuldabréf	17.044.966	169.927	267.987	486.008	324.412	18.293.300	19.657.376
Seldar aðrar fjárfestingar ...	0	0	0	0	0	0	0
	<u>(3.035.891)</u>	<u>(30.267)</u>	<u>(1.181.566)</u>	<u>(809.640)</u>	<u>(91.996)</u>	<u>(5.149.360)</u>	<u>(12.967.122)</u>
Hækkun á handbæru fé	4.477.934	74.040	30.311	(75.159)	82.140	4.589.266	(1.834.236)
Gengismunur af handbæru fé	(94.279)	(1.565)	708	285	0	(94.851)	268.441
Handbært fé í upphafi árs ...	10.089.859	167.719	124.808	160.346	50.622	10.593.354	12.159.151
Handbært fé í lok árs	<u>14.473.514</u>	<u>240.194</u>	<u>155.827</u>	<u>85.472</u>	<u>132.762</u>	<u>15.087.775</u>	<u>10.593.355</u>

Annual Report 2024

Report of the Board of Directors 2024

Introduction

The report of the Board of Directors accompanying the annual financial statements is intended to provide a comprehensive overview of the activities of the Pension Fund of Commerce (LV), supplementing the information presented in the fund's annual financial statements for the year 2024. Its aim is to give stakeholders a fuller picture of the fund's activities. These include, for instance, the fund's current and prospective members, its member organisations, public authorities and securities issuers.

The discussion reflects the current Rules on Annual Financial Statements^[1] of Pension Funds and the provisions of the Act on Annual Financial Statements.^[2] In preparing the Board of Directors' Report and the Annual and Sustainability Report, emphasis is placed on the integration^[3] of financial information and sustainability information. The aim is to provide a clear and informative overview; for further details of various aspects, reference is made to the attached Annual and Sustainability Report of LV for 2024 and to further discussion in the annual financial statements.

For an overview of several important aspects of LV's internal activities and external working environment, reference is made to the summary of LV's activities described in the introductory chapter of the fund's Annual and Sustainability Report.

Highlights of the fund's operations in 2024

The year 2024 was generally favourable for LV's operations. All the fund's portfolios, in both mutual and private pension divisions, delivered positive real returns, as detailed in the fund's Annual and Sustainability Report. Both pension payments and premiums paid by members to the fund increased, and its portfolios grew.

- LV's asset portfolios expanded during the year and is now total ISK 1,458 billion. The mutual fund division's asset portfolio amounted to ISK 1,421 billion at year-end 2024, compared to ISK 1,257 billion the previous year. Private pension portfolios totalled ISK 37 billion, compared to ISK 31 billion the previous year.
- The actuarial position of the mutual fund division improved during the year and is currently -4.3% compared to -6.8% at year-end 2023.
- Pension payments from the mutual fund division amounted to ISK 39.0 billion, which were paid to 26,076 fund members. During the past year, the number of fund members receiving pensions increased by 7.7% and the amount of pensions paid rose by 17.5%.
- Changes to LV's Articles of Association that took effect at year-end 2022, in a response to forecasts of the increasing life expectancy of fund members, were legitimised by a Supreme Court judgment in November 2024 (Case no. 11/2024).
- Work continued on developing pension and loan products and increasing service and information provision to fund members, including through the development of digital services, pension advice and new types of mortgages for first-time home buyers.

Operational results and sustainability priorities in LV's operations

Financials

LV's principal activity is the operation of the entitlement system of its mutual division and private pensions division and the administration of five asset portfolios, i.e. that of the mutual division and those of the four private pension investment options. This is explained in more detail in Chapter II, on the fund's pension products, in Chapter III, on asset portfolios, and in an overview of the development of several key indicators of operations, see Chapter I, on operations, in the fund's Annual and Sustainability Report.

The performance of the fund's portfolio in 2024 was considerably better than in the previous year; however, there were considerable fluctuations in the markets. To begin with, the year was characterised by persis-

tent inflation and high interest rates. Equity and bond prices remained low well into the year and yields remained high. The conflict in the Ukraine and, towards the end of the year, in the Middle East create continued uncertainty and price pressures in commodity and energy markets. Following a turnaround on stock markets towards the end of the year, the portfolios of the mutual fund and private pension divisions delivered positive real returns. More information can be found in Chapter III on asset portfolios, securities markets and their development.

Investment income and operating expenses Total net investment income from all portfolios amounted to ISK 161,979 million, compared to ISK 102,958 million the previous year. The fund's operating expenses, i.e. office and administrative expenses, amounted to ISK 1,877 million compared to ISK 1,718 million the previous year. Operating expenses as a percentage of average asset position were 0.14% and did not change from 2023. The number of full-time equivalent positions during the year was 60.6 compared to 57.6 in 2023. Total salaries amounted to ISK 1,000.3 million and wage-related expenses were ISK 256.0 million. The previous year these figures were respectively ISK 920.3 million and ISK 223.9 million.

Mutual Division The mutual division is the pension fund's largest asset portfolio, with assets of ISK 1,421 billion at year-end, compared to ISK 1,257 billion the previous year. The division's net nominal return was 12.4%, compared to an 8.6% nominal return the previous year. Taking inflation into account, the net real return was 7.3%, compared to a real return of 0.5% in 2023. The long-term real return remains good, or 3.3% on average over the past 5 years, 4.6% for the last 10 years and 3.8% over the past 20 years.

The development of the actuarial position during the year proved favourable. At year-end, it was negative by 4.3%, compared to a negative position of 6.8% the previous year, due primarily to the good real return over the past year.

The investment options for private pensions are four in number. Three of them, *Ævileið* I, II and III, form a continuous lifetime progression with varying levels of risk; the fourth, *Verðbréfaeið*, follows the same investment strategy as the mutual division. This option has not been open for new membership agreements since 2017.

The nominal return of all private pension options was positive during the year. The options *Ævileið* I, II and III have now been in operation for seven calendar years and the five-year average nominal return amounts to 8.6% for *Ævileið* I, 6.6% for *Ævileið* II, 4.4% for *Ævileið* III and 9.6% for *Verðbréfaeið*.

Private pension portfolios have grown in recent years and at year-end amounted ISK 37.1 billion, compared to ISK 31.0 billion the previous year.

Pension products The fund's pension products consist of entitlements in the mutual pension division and private pension options (general private pension and specified private pension). Providing services, information and advice is also an integral aspect of the fund's pension products.

The increase in premiums to the mutual division, the number of active fund members and the number of individuals receiving pensions continued during the year. Contributions to the mutual division amounted to ISK 46.5 billion, compared to ISK 44.3 billion in 2023. The average number of active fund members was 37,259, an increase from 37,152 the previous year, while the average number of individuals receiving pensions increased to 26,076, compared to 24,222 the previous year. The number of pension recipients who have earned significant entitlement is also increasing: pension payments from the mutual division totalled ISK 39.0 billion compared to ISK 33.2 billion the previous year, with the result that the ratio of pension payments to premiums, the so-called pension burden of the mutual division, increased to 83.6% in 2024 compared to 74.7% the previous year.

The environment and sustainability methodology in general

In recent years, the pension fund has placed increased emphasis on analysing environmental factors, other sustainability factors and their impact on the fund's portfolios. In so doing it is following up on the Board's priorities as laid out, for instance, in the fund's Sustainability Strategy, adopted in January 2025, and its Policy on Responsible Investment, as well as in recent legislation, among other things, on risk analysis and disclosure of sustainability information in financial services and pension fund operations.

Carbon footprint During the year, work was carried out on analysing the carbon footprint of the fund's portfolios. The analysis is partially completed and the available results are published in Chapter IV, on responsible investment, in the Annual and Sustainability Report, now with additional information in this regard. This development is expected to continue in the coming years and to include more environmental and social factors relevant to the fund's portfolios.

In the past few years emphasis has been placed on improving the fund's expertise and skills in the area. One aspect of this is the development of databases that can be used to analyse investment options and the potential benefits of linking portfolio management in a targeted manner to sustainability objectives and standards. Emphasis continues to be placed on developing the fund's Annual and Sustainability Report in line with integrated reporting standards. This involves integrating to an increasing extent the discussion of financial information and sustainability aspects, in line with the development of rules and standards in this area.

Objective of responsible investment LV's objective is to maximize the long-term return on the fund's portfolios, taking into account risk, in fund members' best interests, while at the same time paying attention to how the fund's financial income is generated. LV's Policy on Responsible Investment describes the methodology in more detail, as is also done in Chapter IV, on responsible investment, in the Annual and Sustainability Report. The pension fund analyses sustainability risks alongside traditional analyses of financial metrics with the aim of achieving the optimal risk-adjusted return at any given time based on available information and assumptions. Among the main challenges in that regard is the availability of data and how it can be utilised for decision-making. Major progress has been made this year in data quality with the introduction of a harmonised framework for sustainability reporting and the European Union's Taxonomy Regulation for sustainable investments.

In tandem with analyses of sustainability risk factors, in accordance with LV's Policy on Responsible Investment, the fund follows the Board's policy adopted in 2021, on excluding certain investment options from its portfolios.

LV's ownership role In recent years, LV has placed increased emphasis on the fund's active ownership role. One aspect of this was to follow up on the Board's update of the fund's shareholder policy at year-end 2023. The policy highlights issues that the fund emphasises concerning those companies in which it invests and the companies it considers as investment options. Among the emphases of the update are various issues concerning sustainability factors, such as the role of nomination committees and Board elections, more detailed provisions on employee remuneration policies, rules on related party transactions and enterprises' policies on climate issues. The aforementioned policies can be found on the fund's website.

Meeting new legal requirements Work continued during the year on implementing European regulatory frameworks on responsible investment and sustainability, such as the EU Taxonomy (classification rules for sustainable business activities) and SFDR (information on the treatment of sustainability risk in portfolios). Further rules are expected and the Board is monitoring these developments. All of LV's fund divisions, its mutual fund division and private pension options, are classified as Article 6 funds under the SFDR.

With regard to information on sustainability (ESG: environmental aspects, social aspects and governance) in the fund's operation, reference is made to Chapter IV, on responsible investment, Chapter VI, on governance, and Chapter VII, on the sustainability of LV's operations

Society

An increased focus on social aspects is somewhat of a novelty among pension funds, both in Iceland and abroad, and is part of the greater emphasis on sustainability of operations and the management of portfolios in general.

LV is monitoring this trend and adapting its activities accordingly. Here the tasks concern, on the one hand, LV's operations directly and, on the other, the impact of its portfolios on social issues.

Operations As far as LV's direct operations are concerned, the emphasis on social aspects is manifest primarily in the development of its human resources policy and corporate culture. As explained in the discussion of the fund's business model in Section I of the Annual and Sustainability Report, human capital is an important pillar of the fund's operations. During the year LV followed up on its adopted policy of developing and strengthening human resources, with emphasis on education, professional development, processing of the results of regular human resource measurements and improvements to work facilities. A discussion of these aspects can be found in Section VII, on sustainability in operations, in the Annual and Sustainability Report.

Pension products The fund's pension products are important when it comes to social issues. The widespread participation of employees and self-employed persons in the mutual insurance system of pension funds is conducive to improving living standards after retirement. An increase in the premium to the pension fund guarantees a higher lifetime pension and support pension. This past year the focus was on talking about pension issues in everyday language, so that fund members can easily understand the pension products and use them to their best advantage. Fund members now have access to a live overview on "My pages", where they can always access the latest information about their pension entitlement and savings. Emphasis on providing advice and information on pension matters has continued. Fund members can now make appointments for consultation, a feature which has been made good use of, and the aim is to progress further in this direction in the coming years.

Portfolios Historically, pension funds and most other institutional investors have focused primarily on the return on their assets taking into account risk, with this risk mainly assessed in light of expected fluctuations in the returns. In the past couple of years, the focus on social aspects related to portfolio management has increased. LV has followed this development and is working on building expertise and skills in that regard.

The fund's policy on excluding certain investments from its portfolios, adopted in 2021, is among the actions taken concerning social issues. Among the undertakings excluded are those which violate the principles of the UN Global Compact. These companies violate the UN principles on human rights and fundamental rights of workers, for example, regarding freedom of association, collective bargaining, forced labour and misuse of child labour. The development of laws and other issues in this field will continue to be monitored.

LV's policy and rules on governance

Strategic planning In 2021, the Board and management collaborated on drafting the fund's strategic plan until 2030. This work defined the fund's future vision and its mission, implementing its established values. It is based on LV's role as laid down in law and in the fund's Articles of Association, with emphasis on long-term thinking in its operations. In doing so, the aim is to reinforce the fund's activities in the long term and prepare it optimally for its role in a rapidly changing operating environment.

Governance The Board emphasises compliance with rules and recognised standards regarding governance. This includes an efficient organisational structure, team effort, appropriate internal rules, internal controls and discipline exercised by internal and external auditors as well as stakeholders. Such compliance consists, among other things, of increased emphasis on disclosure, as provided in the Board's report and the Annual and Sustainability Report, and through ongoing disclosure by the fund. The Board also regularly evaluates its own working practices.

In January 2025 the Board approved a new sustainability strategy for the fund which covers all activities, i.e. operations, pension products and portfolios. The fund's rules on conduct and communication were reviewed and the updated rules approved by the Board in February 2025. This year, the aim is to establish rules on prevention of bribery and corruption, in accordance with accepted standards, and to assess the need for a policy on the use of artificial intelligence in the fund's operations. Work has also begun on conducting a double materiality assessment (DMA) for the fund's operations, as explained in more detail below, with the aim of building a better foundation for prioritizing important projects in the fund's operations.

Further information regarding governance in LV's operations is provided in the detailed governance statement accompanying Section VII of the Annual and Sustainability Report, as well as in Section V, on risk management, and Section VI, on governance and management.

LV's business model

The fund's business model, based on its main role as prescribed in the aforementioned Act and the fund's Articles of Association, is to:

- receive premiums from fund members that form the basis for their entitlement;
- invest the fund's assets in mutual and personal pension divisions;
- pay lifelong pensions upon retirement, support pensions in the form of disability pensions to fund members and their children, and spouse's and child's pensions upon the death of fund members;
- disburse personal private savings upon retirement, disability or death.

LV also grants fund members loans in the form of real estate mortgages, in accordance with its currently applicable credit rules.

LV's business model is based on the examples in guidelines on an "Integrated Reporting Framework"; for further discussion see Chapter I on LV's activities. There the resources which the fund has to work with are classified into six categories: capital, human capital, society, nature and the environment, tangible assets and intangible assets. The aspects of its operations aimed at creating value for fund members are highlighted: i.e. investment activities, operations and services, pensions and personal pension savings, as well as rules, policies and other criteria. An attempt is made to explain the value creation in operations from each resource.

Since 2020, LV has worked to connect its operations with the United Nations' Sustainable Development Goals (SDGs) and has included references to them in its Annual and Sustainability Report. Disclosure of these connections has been discontinued in the Annual and Sustainability Report for 2024. This is because work is currently underway to further analyse the feasibility of such connections and better substantiate it with reference to data. That work is not yet complete, but the aim is to complete the project before the end of 2025. Based on this, a decision will be made as to whether and how the SDGs will be used for this purpose in the fund's operations and in its information disclosure.

Stakeholders and materiality assessment

LV's stakeholders

Since LV began publishing a sustainability report in 2019, the fund has carried out and disclosed the results of a stakeholder analysis. Stakeholders were defined as the individuals, groups or legal entities affected by LV's activities and able to influence the fund's activities. Analysis of its stakeholders makes it easier for the fund to work on and protect the interests it is entrusted with. In 2024, work continued on strengthening relations with stakeholders by focusing especially on fund members, premium payers and employees, as explained in Section I, on LV's operations. Work will continue in this direction.

Materiality assessment

As previously mentioned, the fund has begun work on conducting a double materiality assessment (DMA) for the fund's operations, assessing which sustainability-related factors are of most significance with regard to risks and opportunities, on the one hand, and ESG factors, on the other. This work is expected to be based on the methodology of the European Union's Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), with its accompanying technical framework, the European Sustainability Reporting Standards (ESRS), adopted on the basis of the CSRD. The results of such assessment are useful in supporting the prioritisation of important projects in the fund's operations.

ESG metrics

Chapter VII, on sustainability in LV's operations, in the Annual and Sustainability Report, contains information on environmental, social and governance (ESG) aspects. The information is presented, on the one hand, as a general review and, on the other hand, in tables. The disclosures in reports of recent years are mainly based on the GRI (Global Reporting Initiative) guidelines. The 2024 report now follows the latest EU sustainability standards, issued on the basis of the CSRD. Various ESG disclosures and further discussion are also provided in other sections of the report, including in Chapter IV, on responsible investment.

Risk and uncertainty

Regarding the risk and uncertainty in LV's operations, reference is made to the detailed explanations in Notes 19-23 of the fund's annual financial statements and to Chapter VI, on risk management, in the Annual and Sustainability Report.

Court actions in connection with amendments to the Articles of Association in response to the increasing life expectancy of fund members

LV has previously given a detailed account of amendments to the fund's Articles of Association that entered into effect at the beginning of 2023 and concerned changes to entitlement in the mutual division to respond to the increase in life expectancy of fund members and forecasts of continuing increases in life expectancy.

The amendments were approved by the Board and, subsequently, by the LV Council of Representatives at the annual general meeting in March 2022, and were subsequently approved by the Minister of Finance and Economic Affairs.

In the spring of 2023, a court action was filed against LV concerning the amendments to the fund's Articles of Association, demanding the invalidation of a provision on changes to the entitlement of fund members. The judgment of the Reykjavik District Court no. E-1722/2023, which was pronounced on 30 November 2023, upheld the plaintiff's claims demanding the invalidation of a specific provision of the amendments to the Articles of Association.

The essence of the changes made in 2023 is that the earned entitlement of fund members in the mutual fund division was recalculated, with the result that monthly payments decreased by varying amounts depending on age. The objective was to respond to the increasing life expectancy of fund members, as a greater lengthening of the lifespan of younger fund members is expected than of the lifespan of older members. This forecast is reflected in life expectancy tables published by the Association of Icelandic Actuaries and confirmed by the Minister of Finance and Economic Affairs.

The amendments to the Articles of Association were carefully prepared by the management and Board of LV in consultation with the fund's actuary and law firms, and through dialogue with the authorities. The goal was to respect the nature of pension entitlements as property rights, ensure non-discrimination, proportionality and other legal conditions. In that connection, it was pointed out that life expectancy will increase more for those who are younger than for those who are older.

The Supreme Court ruled in favour of LV

The District Court's judgment was appealed in December 2023 to the Court of Appeal, but went directly to the Supreme Court based on the Court's jurisdiction to accept cases of appeal.

In brief, the Supreme Court upheld, in its judgment of 27 November 2024, the legality of the amendments made to LV's Articles of Association in 2022 to respond to the increasing life expectancy of fund members. The Court thereby rejected the claim for the invalidation of amendments to certain provisions of the Articles of Association that were made for this purpose.

In the opinion of the Board, the judgment is significant and has strong precedential value. The judgment points out, among other things, that the total payments to all fund members have decreased proportionally by the same amount as a result of the new calculation basis reflecting life expectancy.

Reference was made to the fact that younger cohorts could be expected to reach a greater age and consequently to enjoy a lifelong pension for a longer period of time. The Court agreed with the pension fund that the changes aimed at ensuring that older fund members should not bear part of the obligations of younger fund members, which would have been the case if the earned entitlement to a monthly retirement pension had been altered in equal proportion. The Court also found that the amendments to the Articles of Association were therefore based on objective considerations. The Supreme Court also noted in this regard:

“... if no changes had been made to the earned monthly retirement pension of fund members, or if it had been reduced in equal proportion, the fund's imputed pension obligations for younger cohorts of fund members would in fact have been proportionally greater than for older ones. In this regard, it must be borne in mind that the life expectancy of fund members is the factor that weighs most heavily in assessing the actuarial position of pension funds.”

The Court's judgment states that LV is acquitted of the plaintiff's claims.

The judgment does not affect pension payments

Since the amendments to the Articles of Association, which were confirmed as lawful by the Supreme Court's judgment, came into full effect at the beginning of 2023, the judgment does not affect fund members' entitlement or pension payments.

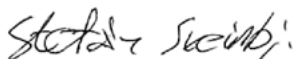
Statement of the Board of Directors and managing director

To the best of our knowledge, in our opinion the annual financial statements of the Pension Fund of Commerce, LV, give a clear picture of the pension fund's operating performance in 2024 and its assets, liabilities and financial position as of 31 December 2024. Furthermore, in our opinion, the annual financial statements and report of the Board of Directors and managing director provide a clear overview of developments, the performance of the fund's operations and its position at year-end and describe the principal risk factors facing the pension fund. Further details on risk management are provided in Notes 19–23 in the annual financial statements and Chapter V of the Annual and Sustainability Report.

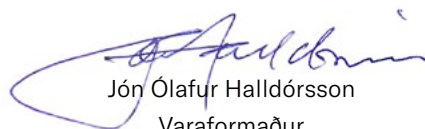
The Board of Directors and managing director of Lífeyrissjóður verzlunarmanna have today reviewed the fund's annual financial statements for 2024 and endorse them with their signatures. The annual financial statements will be made available and presented at the fund's next annual general meeting.

Reykjavík, 20 February 2025

Board of Directors of the Pension fund of
Commerce (Lífeyrissjóður verzlunarmanna)

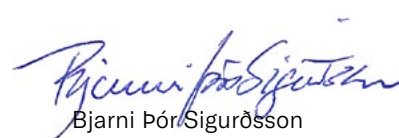
Stefán Sveinbjörnsson
Stjórnarformaður

Jón Ólafur Halldórsson
Varaformaður

Árni Stefánsson

Bjarni Þór Sigurðsson

Guðmunda Ólafsdóttir

Guðrún Ragna Garðarsdóttir

Helga Ingólfssdóttir

Sigrún Helgadóttir

Guðmundur Þ. Þórhallsson
Managing Director

-
- [1] Rules on the Annual Financial Statements of Pension Funds, No. 335/2015, as subsequently amended, Article 50, issued by the Financial Supervisory Authority (now the Financial Supervisory Authority of the Central Bank of Iceland).
- [2] Act on Annual Financial Statements, No. 3/2006, as subsequently amended. In particular, Articles 65, 66 and 66 b to e.
- [3] This is based on the "Integrated Reporting" guidelines.

Independent Auditor's Report

To the Board of Directors and members of the Pension fund of Commerce (Lifeyrissjóður verzlunarmanna).

Report on the Audit of the Financial Statements

Opinion

We have audited the financial statements of the Pension Fund of Commerce ("the Fund"), which comprise the balance sheet as at 31 December, 2024, the income statement, and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies and other explanatory information.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Fund as at 31 December, 2024, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the regulation on the financial statements of pension funds and the Icelandic Financial Statement Act.

Our opinion is consistent with the additional report submitted to the Audit Committee and the Board of Directors.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Fund in accordance with International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of financial statements in Iceland and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

We declare, to the best of our knowledge and belief, that we have not provided any prohibited non-audit services, as referred to in Article 5(1) of the Regulation (EU) 537/2014 and that we remained independent in conducting the audit.

We were first appointed as auditors by the Annual General Meeting on March 28, 2023. We have been re-appointed by resolutions passed by the annual general meeting uninterrupted since then.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgment, were of most significance in our audit of the financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

Key Audit Matters

Assessment of investments

The book value of investments amounted ISK 1.430 billion or 98,0% of total assets on 31 December 2024 (2023: ISK 1.273 billion). Reference is made to notes 2.7 and 9 - 12 for investments.

Investments include stocks, shares and bonds. The fund sets an investment policy which where, among other things, the composition of the investments and the confidence limits of individual investment classes are discussed.

The investments are either assessed at fair value, held to maturity or according to valuation method, where variables are based on market information and other external information.

Due to the size and importance of investments and that a part of them is assessed at an other external valuation, then their assessment is a key audit matter.

Assessment of pension liability

Mutual insurance department's pension liability amounted to ISK 2.255 billion on 31 December 2024 (2023: ISK 2.105 billion). Revalued assets in excess of the fund's total liabilities amounted to ISK -96 billion on 31 December 2024 or -4,3% of the liabilities (2023: ISK -142 billion or -6,8% of the liabilities). Reference is made to the statement of actuarial position and to note 16.

The actuarial position indicates the fund's ability to meet its pension liability. The calculation is performed by an independent actuarial mathematician and is largely based on assumptions that have been issued by the Icelandic actuarial association and approved by the Ministry of Finance and Economic Affairs. Due to the importance of the fund's actuarial position, the pension liability is a key audit matter.

How the matter was addressed in the audit

Our audit procedures were designed to confirm the value of investments. These procedures include:

- Information was obtained about the investment process and the methodology and criteria for investment valuation.
- The exchange rate of a sample of listed investments was confirmed with the help of the data provider.
- The fund's methods and calculations of unregistered investments were assessed.
- An independent calculation by KPMG's valuation specialist on the value of a sample of bonds recognized at fair value or held to maturity.
- Relevant notes were reviewed, including the note regarding the level of fair value.

Our audit procedures were designed to evaluating the assumptions used by the actuary in estimating the pension liability. These procedures include:

- We assessed the independence and competence of an actuary.
- Information was obtained about the calculation process.
- The fund's procedures for recalculating the actuarial liability and actuarial revaluation of securities were reviewed.
- The funds monitoring of the rights of fund members were reviewed.
- Analytical measures were carried out on the development of the pension liability, assumptions and conclusions.
- We reviewed the summary of the actuarial position and note 16 in the financial statements and confirmed that the presentation was in accordance with the rules.
- We performed a recalculation of a sample of actuarial revaluations of investments.

Other information

The Board of Directors and CEO are responsible for the other information. The other information comprises the information included in the annual report, but does not include the financial statements and our auditor's report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. The annual report is not available at our reporting date but is expected to be made available to us after that date.

Responsibilities of the Board of Directors and CEO for the Financial Statements

The Board of Directors and CEO are responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the Icelandic Financial Statement Act, and for such internal control as they determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Board of Directors and CEO are responsible for assessing the Funds's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless they either intend to liquidate the Fund or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Fund's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Funds's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Funds's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Fund to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with The Board of Directors and audit committee regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, actions taken to eliminate threats or safeguards applied.

From the matters communicated with The Board of Directors and audit committee, we determine those matters that were of most significance in the audit of the financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

Pursuant to the legal requirement under Article 104, Paragraph 2 of the Icelandic Financial Statements Act No. 3/2006, we confirm that, to the best of our knowledge, the report of the Board of Directors and CEO accompanying the financial statements includes the information required by the Financial Statements Act if not disclosed elsewhere in the financial statements.

The engagement partner on the audit resulting in this independent auditor's report is
Hrafnhildur Helgadóttir

Reykjavík, February 20, 2025
KPMG ehf.

Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments 2024

	2024	2023
Premiums		
Members	13,982,241	13,172,136
Employers	36,153,921	34,264,007
Transfer of rights and repayments	(106,147)	(64,171)
	<u>50,030,015</u>	<u>47,371,972</u>
Special supplementary contributions	585,464	568,460
	<u>50,615,479</u>	<u>47,940,432</u>
Pensions		
Total amount of pensions	40,336,288	34,461,017
Contribution to Rehabilitation Fund	308,712	293,545
Direct expenses from disability pensions	16,444	15,433
	<u>40,661,444</u>	<u>34,769,995</u>
Net investment income		
Net income from holdings in companies and funds	121,727,167	61,398,835
Net income from bonds	39,107,165	40,817,501
Interest income from cash equivalents	1,483,897	1,093,383
Interest income from premiums and other claims	115,274	151,318
Other investment income	340	0
Investment expenses	(454,736)	(502,869)
	<u>161,979,107</u>	<u>102,958,168</u>
Operating expenses		
Office and management expenses	1,876,538	1,718,274
Increase in net assets	170,056,604	114,410,331
Net assets from previous year-end	1,287,520,903	1,173,110,572
Net assets for pension payments at year-end	<u>1,457,577,507</u>	<u>1,287,520,903</u>

Balance Sheet as of December 31, 2024

	2024	2023
Investments		
Holdings in companies and funds	909,872,641	785,289,427
Bonds	519,903,156	487,711,211
Other investments	0	0
	<u>1,429,775,797</u>	<u>1,273,000,638</u>
Claims		
Claims on employers	5,116,656	4,462,557
Other claims	8,762,426	570,910
	<u>13,879,082</u>	<u>5,033,467</u>
Other assets		
Fixed assets	698,997	512,439
Cash equivalents	15,087,775	10,593,355
Total assets	<u>1,459,441,651</u>	<u>1,289,139,899</u>
Liabilities		
Short-term liabilities		
Cost incurred and income collected in advance	147,755	131,339
Other liabilities	1,716,387	1,487,656
	<u>1,864,142</u>	<u>1,618,995</u>
Net assets for pension payments at year-end	<u>1,457,577,507</u>	<u>1,287,520,903</u>
Division of net assets for pension payments		
Common pension fund	1,420,485,970	1,256,491,994
Private pension fund – Securities division	23,573,697	20,886,055
Private pension fund – Other division	13,517,840	10,142,854
	<u>1,457,577,507</u>	<u>1,287,520,903</u>

Statement of Cash Flows 2024

	2024	2023
Inflow		
Premiums	49,971,479	47,455,432
Paid interest income on cash equivalents and claims	1,686,075	916,030
Other inflow	970,879	429,553
	<u>52,628,433</u>	<u>48,801,015</u>
Outflow		
Pensions	40,661,444	34,769,995
Operating expenses	1,772,757	1,651,829
Investment in operating assets	273,923	281,968
Other outflow	181,682	964,337
	<u>42,889,806</u>	<u>37,668,129</u>
New disposable resources for investments	<u>9,738,627</u>	<u>11,132,886</u>
Investment transactions		
Received income from holdings in companies and funds	16,845,635	13,096,157
Investments in holdings in companies and funds	(244,199,370)	(112,082,083)
Sold holdings in companies and funds	210,682,789	86,568,793
Installments on bond principals and interest	60,412,187	57,780,234
Purchased bonds	(67,183,898)	(77,987,599)
Sold bonds	18,293,301	19,657,376
Sold other investments	0	0
	<u>(5,149,356)</u>	<u>(12,967,122)</u>
Increase (decrease) in cash equivalents	4,589,270	(1,834,237)
Exchange rate difference on cash equivalents	(94,850)	268,441
Cash equivalents at beginning of year	10,593,355	12,159,151
Cash equivalents at year-end	<u>15,087,775</u>	<u>10,593,355</u>

Statement of Actuarial Position

	2024		
	Accrued liabilities	Future liabilities	Total liabilities
Net assets			
Net assets for pension payments	1,420,485,970	0	1,420,485,970
Difference in book value and net present value of bonds	9,962,128	0	9,962,128
Net present value of future premiums	0	728,700,970	728,700,970
Total net assets	<u>1,430,448,098</u>	<u>728,700,970</u>	<u>2,159,149,068</u>
Liabilities			
Old age pension	1,337,995,302	641,112,382	1,979,107,684
Disability pension	99,127,089	61,843,547	160,970,636
Spouse's pension	48,444,272	20,000,169	68,444,441
Children's allowance	849,465	3,758,443	4,607,908
Net present value of future operating expenses	21,310,264	20,865,818	42,176,082
Total liabilities	<u>1,507,726,392</u>	<u>747,580,359</u>	<u>2,255,306,751</u>
Net assets in excess of liabilities	<u>(77,278,294)</u>	<u>(18,879,389)</u>	<u>(96,157,683)</u>
Ratio of net assets to liabilities at year-end	(5.1%)	(2.5%)	(4.3%)
Ratio of net assets to liabilities at the beginning of year	(8.6%)	(3.3%)	(6.8%)

	2023		
	Accrued liabilities	Future liabilities	Total liabilities
Net assets			
Net assets for pension payments	1,256,491,994	0	1,256,491,994
Difference in book value and net present value of bonds	4,191,468	0	4,191,468
Net present value of future premiums	0	702,115,671	702,115,671
Total net assets	<u>1,260,683,462</u>	<u>702,115,671</u>	<u>1,962,799,133</u>
Liabilities			
Old age pension	1,224,627,685	622,914,555	1,847,542,240
Disability pension	91,358,792	60,137,800	151,496,592
Spouse's pension	43,212,517	19,524,663	62,737,180
Children's allowance	802,492	4,177,189	4,979,681
Net present value of future operating expenses	18,889,738	19,568,495	38,458,233
Total liabilities	<u>1,378,891,224</u>	<u>726,322,702</u>	<u>2,105,213,926</u>
Net assets in excess of liabilities	<u>(118,207,762)</u>	<u>(24,207,031)</u>	<u>(142,414,793)</u>
Ratio of net assets to liabilities at year-end	(8.6%)	(3.3%)	(6.8%)
Ratio of net assets to liabilities at the beginning of year	(6.9%)	(3.3%)	(5.6%)

Financial Indicators

Common Pension Fund	2024	2023	2022	2021	2020
Financial position based on actuarial valuation					
Net assets in excess of total liabilities	(4.3%)	(6.8%)	(5.6%)	3.5%	10.6%
Net assets in excess of accrued liabilities	(5.1%)	(8.6%)	(6.9%)	12.2%	17.1%
Return on investment					
Net nominal return on investment *	12.4%	8.6%	(3.6%)	16.9%	14.7%
Real return on investment *	7.4%	0.7%	(11.8%)	11.6%	11.0%
Net real return on investment *	7.3%	0.5%	(11.9%)	11.5%	10.8%
Net nominal return on investment (at market price) *	12.4%	7.8%	(6.2%)	16.9%	14.8%
Net real return on investment (at market price) *	7.3%	(0.2%)	(14.2%)	11.5%	11.0%
Net real return (five-year average)	3.3%	4.8%	4.9%	8.8%	6.2%
Net real return (ten-year average)	4.6%	4.8%	5.3%	7.6%	6.7%
Net real return (twenty-year average)	3.8%	4.1%	4.6%	5.2%	4.5%
Net real return (thirty-year average)	4.7%	4.7%	4.9%	5.5%	5.4%
Investment securities					
Listed holdings in companies and funds	50.0%	47.9%	47.8%	53.8%	52.6%
Listed bonds	26.7%	28.0%	27.8%	26.5%	28.2%
Unlisted holdings in companies and funds	13.6%	13.7%	13.7%	10.8%	8.1%
Unlisted bonds	9.7%	10.4%	10.7%	8.9%	11.1%
Bank deposits	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Other investments	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Investment securities by currencies					
Securities in Icelandic króna	50.3%	54.2%	56.2%	54.9%	56.5%
Securities in other currencies	49.7%	45.8%	43.8%	45.1%	43.5%
Number of					
Number of active fund members	37,259	37,152	36,512	35,854	35,697
Number of total fund members at year-end	189,410	186,351	182,768	178,661	175,193
Number of pensioners	26,076	24,222	22,115	21,044	19,813
Staff (full-time equivalent position)	60.6	57.6	54.2	51.1	49.7
Pension payments					
Old age pension	80.7%	79.6%	77.5%	76.7%	76.3%
Disability pension	15.1%	16.0%	17.5%	17.9%	18.2%
Spouse's pension	3.7%	3.9%	4.4%	4.7%	4.7%
Children's allowance	0.5%	0.5%	0.6%	0.7%	0.8%
Other financial indicators					
Pensions as percentage of premiums	83.6%	74.7%	64.0%	61.5%	53.6%
Operating expenses as percentage of premiums	3.9%	3.7%	3.7%	3.5%	3.5%
Net investment income as % of average asset position	11.8%	8.4%	(3.6%)	15.7%	13.8%
Operating expenses as % of average asset position	0.14%	0.14%	0.13%	0.12%	0.13%
Amounts at fixed prices (in millions of Icelandic króna)					
Total premiums	47,072	47,009	45,128	44,699	43,888
Total pensions	39,330	35,103	28,880	27,476	23,530
Total net investment income	158,075	105,499	(46,835)	210,828	165,304
Total operating expenses	1,823	1,752	1,649	1,574	1,555
Increase in net assets for pension payments	163,994	115,653	(32,236)	226,478	184,106

* Return is calculated on the basis of FME rules (assets are not valued on daily basis)

Financial Indicators

Private Pension Funds	2024	2023	2022	2021	2020
Private pension fund – Securities division					
Net nominal return on investment *	12.4%	8.6%	(3.6%)	16.9%	14.7%
Net real return on investment *	7.3%	0.5%	(11.9%)	11.5%	10.8%
Net real return (five-year average)	3.3%	4.8%	4.9%	8.8%	6.2%
Number of active fund members	1,098	1,159	1,173	1,236	1,314
Number of pensioners	161	144	125	135	87
Securities division has the same investment strategy as the Common Division					
Private pension fund – Ævileið I division					
Net nominal return on investment *	13.0%	7.2%	(7.9%)	17.4%	15.4%
Net real return on investment *	7.8%	(0.7%)	(15.8%)	12.0%	11.5%
Net real return (five-year average)	2.4%	2.8%			
Number of active fund members	2,832	2,433	2,221	2,020	1,848
Number of pensioners	11	7	2	1	2
Investment securities					
Listed holdings in companies and funds	55.0%	52.7%	52.2%	58.8%	64.9%
Listed bonds	45.0%	47.3%	47.8%	41.2%	35.1%
Unlisted holdings in companies and funds	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Unlisted bonds	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Securities in Icelandic króna	64.3%	69.1%	72.7%	72.9%	79.0%
Securities in other currencies	35.7%	30.9%	27.3%	27.1%	21.0%
Private pension fund – Ævileið II division					
Net nominal return on investment *	10.7%	5.9%	(5.1%)	10.7%	11.6%
Net real return on investment *	5.7%	(1.9%)	(13.2%)	5.6%	7.8%
Net real return (five-year average)	0.5%	1.0%			
Number of active fund members	1,554	1,433	1,352	1,293	1,235
Number of pensioners	80	53	25	13	5
Investment securities					
Listed holdings in companies and funds	37.6%	32.4%	31.6%	35.8%	44.5%
Listed bonds	62.4%	67.6%	68.4%	64.2%	55.5%
Unlisted holdings in companies and funds	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Unlisted bonds	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Securities in Icelandic króna	80.8%	84.4%	86.8%	85.7%	88.2%
Securities in other currencies	19.2%	15.6%	13.2%	14.3%	11.8%
Private pension fund – Ævileið III division					
Net nominal return on investment *	8.2%	5.8%	1.3%	1.7%	5.4%
Net real return on investment *	3.2%	(2.0%)	(7.3%)	(3.0%)	1.8%
Net real return (five-year average)	(1.5%)	(1.6%)			
Number of active fund members	694	681	659	673	731
Number of pensioners	72	69	37	21	16
Investment securities					
Listed holdings in companies and funds	22.2%	23.1%	24.8%	22.1%	22.7%
Listed bonds	77.8%	76.9%	75.2%	77.9%	77.3%
Unlisted holdings in companies and funds	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Unlisted bonds	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Securities in Icelandic króna	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Securities in other currencies	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

* Return is calculated on the basis of FME rules (assets are not valued on daily basis)

